Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 288 (4686).
21 ДЕКАБРЬ 1981 й.
ДУШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ИДЕОЛОГИЯ ИШЛАРИНИ ШУ КУН ТАЛАБЛАРИ ДАРАЖАСИГА КЎТАРАЙЛИК

НОВАТОРЛАР ТАШАББУСИ

Тошкент трактор заводининг Маданият саройида «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари илғор ташаббуслари ва тажрибаларини пропаганда қилиш ва жорий этиш бўйича идеология ишларини кучайтириш вазифалари тўғрисида» мавзуида шаҳар илмий-амалий конференцияси бўлиб ўтди.

Унда район партия комитетларининг секретарлари, бошланғич партия ва комсомол ташкилотларининг секретарлари, касаба союз ташкилотлари етакчилари, пропагандистлар, корхона, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотлари касаба союзларининг активлари, иқтисодий таълим бўйича советларнинг раҳбарлари, олимлар, халқ хўжалиги мутахассислари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари қатнашдилар.

Конференцияни Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин очди. Тўпланганлар ҳузурида трактор заводи партия комитетининг секретари Х. Н. Шагиев «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида социалистик мусобақани, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг ташаббуслари, илғор тажрибаларини пропаганда қилиш ва жорий этишни янада ривожлантириш бўйича Тошкент трактор заводи партия ташкилоти иш тажрибаси тўғрисида» доклад қилди.

Конференцияда сўзга чиққан район партия комитетларининг, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, пропагандистлар ватанпарварлик ташаббусларини ривожлантириш юзасидан партия ташкилотлари ва тажрибалари билан ўртоқлашдилар, социалистик мусобақани ташкил этиш, илғор тажрибаларни пропаганда қилиш ва ёйишда коммунистларнинг етакчилик роли ҳақида гапириб бердилар.

Конференция ишида Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари М. Ф. Солдатов қатнашди.

Конференция иши тўғрисидаги батафсил ҳисобот газетанинг келгуси сонларида ёритилади.

«ПРАВДА» саҳифаларида

● КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев туғилган куннинг етмиш беш йиллиги муносабати билан Совет Иттифоқига келган Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, БХР Давлат кенгашининг Раиси Т. Живков, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Я. Кадар 20 декабрь куни Москвадан ватанларига жўнаб кетдилар.

● «Партия иродаси билан, Ватан бахт-саодати учун» —газетанинг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

Ўртоқ Л. И. Брежневга Ватаннинг юксак мукофоти топширилди. Суратда: мукофотни топшириш пайти.

ТАСС—ЎзТАГ телефотоси.

КПСС БИЛАН СОВЕТ ДАВЛАТИ ОЛДИДАГИ ҒОЯТ БУЮК ХИЗМАТЛАРИ УЧУН

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВГА ВАТАННИНГ ОЛИЙ МУКОФОТИ ТОПШИРИЛДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневга 19 декабрь куни Катта Кремль саройида тантанали вазиятда Совет Иттифоқининг олий мукофоти — Ленин ордени ва Совет Иттифоқи Қаҳрамони «Олтин Юлдуз» медали топширилди.

Мукофотни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов топширди.

Мукофотни топшириш вақтида Ю. В. Андропов, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, Д. А. Кунаев, А. Я. Пельше, Г. В. Романов, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, В. В. Щербицкий, Г. А. Алиев, П. Н. Демичев, Т. Я. Киселев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, Э. А. Шеварднадзе, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, К. В. Русаков ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

Залда Москвага келган социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партияларининг раҳбарлари — Густав Гусак, Тодор Живков, Янош Кадар, Эрих Хонеккер, Юмжагийн Цеденбал, Николае Чаушеску ўртоқлар бор эдилар.

Мукофотни топшириш чоғида ўртоқ М. А. Суслов нутқ сўзлади.

Ўртоқ М. А. СУСЛОВ нутқи

Азиз Леонид Ильич!

Бугун биз, Сизнинг сафдошларингиз ва дўстларингиз партия билан, бутун совет халқи билан биргаликда Сизнинг шонли етмиш беш ёшга тўлишингиз кунида Сизни муборакбод этяпмиз. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг табрикномасида изҳор этилган ҳис-туйғулар ва фикр-ўйлар барча совет кишиларининг ҳис-туйғулари ва фикр-ўйларидир.

Планетадаги миллион-миллион кишилар Коммунистик партия билан Совет давлатининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби, мангу барҳаёт Ленин ишининг содиқ давомчиси, Ер юзида тинчлик ва социал тараққиёт учун оташин курашчи бўлган Сизга чин қалбдан самимий ҳурмат ва чуқур миннатдорчилик сўзларини айтмоқдалар.

Ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, Сизнинг бутун ҳаётингиз — партия билан бирга, халқ билан бирга кечирилган ҳаётдир, халққа бағишланган ҳаётдир. Сиз ҳаёт сабоғини завод цехида, деҳқонлар даласида олдингиз, бу жойларда меҳнаткашларнинг муддаолари ва эзгу орзуларини яқиндан билдингиз. Ер тузувчи, металлург инженер, совет, партия ходими бўлиш — меҳнат билан ўтган жўшқин таржимаи ҳолингиздаги муҳим босқичлардир. Урушда вайрон бўлган хўжаликни қайта тиклаш, бепоён қўриқ ерларни кўтариш ва ўзлаштириш, улуғвор космик эпопеяни амалга ошириш — мана шу ҳамма зафарлар Сизнинг бевосита иштирокингизда содир бўлди, бу ишларга Сиз қалб қўрингизни, бунёдкорлик ғайратингизни, атоқли раҳбарга хос истеъдодингизни сарф қилдингиз.

Сиз жанговар командир ва сиёсий ходим бўлиб, гитлерчилар фашизмини тор-мор этишга катта ҳисса қўшдингиз, Улуғ Ватан урушининг бошидан охиригача машаққатли жанговар йўлни босиб ўтдингиз. Сиз ҳозир ҳам солдатсиз, ҳозир ҳам Ватан ҳимоячилари сафида турибсиз. Совет Иттифоқи Маршали, СССР Мудофаа Кенгашининг Раиси сифатида Сиз мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашга, тинчлик ва социализм ғалабалари посбонлигида сергак турган Қуролли Кучларни қуришга кун сайин раҳбарлик қиляпсиз.

Азиз Леонид Ильич, партия Сизни қаерга юбормасин, Сиз ҳамма жойда унинг улуғ иши учун фидокорона курашяпсиз. Сиз ленинчи партиямизнинг Марказий Комитетига бош бўлиб, олий давлат лавозимида туриб, етук социализм жамияти экономика, фан, маданият ривожининг чўққиларига дадил кўтарилиши учун, мамлакатдаги миллатлар ва элатларнинг дўстлиги мустаҳкамланиши учун ҳамма ишни қиляпсиз.

Ижодий бунёдкорлик меҳнати муҳити вужудга келганлиги Сизнинг шак-шубҳасиз хизматингиз бўлди, шу муҳит ижтимоий жараёнлар жўшқинлигининг, кейинги беш йилликлар давомида мамлакат тараққиётига хос бўлган буюк зафарларнинг муҳим омили бўлиб қолди. Халқ хўжалигини интенсивлаш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш юзасидан партия ва шахсан Сиз қўйган вазифаларни совет меҳнаткашлари ўзларининг жонажон ишлари, деб қабул қилдилар.

Ҳозирги босқичда КПСС-нинг Сизнинг раҳбарлигингизда ишлаб чиқилиб, амалга оширилаётган тўғри, илмий асосланган марксча-ленинча сиёсати совет халқининг туб, ҳаётий манфаатларига мос бўлиб тушмоқда. Бу сиёсат совет кишиларига илҳом бермоқда, уларни меҳнатда янги жасоратларга сафарбар этмоқда. Партиянинг меҳнаткашларнинг ошиб бораётган моддий ва маънавий эҳтиёжларини қондиришга қаратилган ва партия XXIII, XXIV, XXV съездлари қарорларида ўзининг конкрет ифодасини топган йўли КПСС XXVI съездида, ўн биринчи беш йилликка мўлжалланган иқтисодий ва социал ривожланиш планида янада чуқур равишда ишлаб чиқилди. Партия Марказий Комитети, Сиёсий бюро, шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари кун сайин халқ фаровонлигини ўйлаб яшамоқда. Партия сиёсатининг кучи, ҳамма режаларимизнинг реаллиги — партия билан халқ манфаатларининг бирлигидадир.

Леонид Ильич, Сиз мураккаб халқаро вазиятда ўткир сиёсий проблемаларни ҳал этишда донишмандлик ва Ленин партиясига хос донолик кўрсатиб, халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги ишини изчиллик билан қаттиқ туриб ҳимоя қиляпсиз, бунинг учун совет халқи, тараққийпарвар жаҳон жамоатчилиги Сиздан астойдил миннатдордирлар.

Азиз Леонид Ильич!

Меҳнаткашларнинг жуда кўп таклифларини эътиборга олиб, уларнинг ҳис-туйғулари ва истакларини ифодалаб, СССР Олий Совети Президиуми Сизнинг тинчлик ишларидаги ва ҳарбий ишлардаги жуда зўр хизматларингизни Ватаннинг олий мукофоти билан тақдирлашга қарор қилди.

Ўртоқ М. А. Суслов СССР Олий Совети Президиумининг Леонид Ильич Брежневни Ленин ордени ва Совет Иттифоқи Қаҳрамони «Олтин Юлдуз» медали билан мукофотлаш тўғрисидаги фармонини ўқиб эшиттирди ҳамда ҳозир бўлган кишиларнинг давомли қарсаклари остида мукофотни топширди.

Пировардида ўртоқ М. А. Суслов бундай деди:

Леонид Ильич, Сизни туғилган кунингиз билан, Ватаннинг олий мукофоти билан чин кўнгилдан табриклаймиз. Сизга сидқидилдан сиҳат-саломатлик, халқ бахт-саодати йўлидаги, Ер юзида тинчлик ва коммунизм идеалларининг тантанаси йўлидаги тинимсиз фаолиятингизда янгидан-янги зафарлар тилаймиз.

Ўртоқ Л. И. Брежнев жавоб нутқи сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Ҳурматли Михаил Андреевич! Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Юксак мукофот ва эзгу сўзлар учун чин кўнгилдан раҳмат. Ўз меҳнатинг мана шундай эътибор ва ҳурмат қилиниши кишини ғоят тўлқинлантиради. Бу — кўп йиллик иш давомида партия учун, халқ учун бирмунча фойдали иш қилишга муваффақ бўлинганига ишончни мустаҳкамлайди. Мана шуларнинг ҳаммаси кишига янги куч ва руҳий бардамлик бахш этади.

Менга берилган мукофотни ишониб топширилган масъулиятли партия ва давлат лавозимларида туриб, шахсан ўзим қилган ишларни эътироф этиш дебгина билмайман. Мен буни аввало биз бошлаган йўл тўғрилиги ва таъсирчанлигини эътироф этиш деб биламан. Партиямизнинг сўнгги съездлари қарорларида аниқ-равшан белгиланган ва сиз билан биз бутун куч-ғайратимизни ишга солиб турмушга татбиқ этаётган сиёсатнинг тўғрилигини эътироф этиш деб биламан.

Шу муносабат билан мен ҳозир қуйидагиларни айтиб ўтмоқчиман, ўртоқлар.

Бутун жамиятимизнинг раҳбар, йўналтирувчи кучи бўлган партиямизнинг бирлиги, жипслиги, унинг раҳбар органи — Марказий Комитет, Марказий Комитетнинг Сиёсий бюроси ва Секретариатининг аҳил ишлаши партиянинг муваффақиятли ишлашининг муҳим шартларидан биридир. Бизда худди шундай бўляпти, деб зўр мамнуният билан айтиш мумкин.

Биринчидан, раҳбарликда тўла ҳамжиҳатлик, ички ва ташқи сиёсатимизнинг мақсадлари тўғрисида, шу мақсадларга бориш йўллари ҳақида якдиллик бор. Энг муҳими ҳам мана шундан иборат. Ҳаммамизнинг ва ҳар биримизнинг тинчлик ва социалистик Ватанимизнинг равнақи, совет халқининг фаровонлиги тўғрисида ғамхўрлик қилишдан бошқа юмушимиз йўқ.

Иккинчидан, раҳбарлик қилувчи коллектив, яъни вужудга келаётган вазифаларни ва проблемаларни биргаликда ўрганиб, жиддий муҳокама қилиш ҳамда биргаликда қарор қабул этиш практикаси бор.

Ниҳоят, бир-биримизга нисбатан астойдил ҳурмат, чинакам ўртоқлик руҳи ва яхши инсоний дўстлик бор. Мана шуларнинг ҳаммаси ижодий муҳитни ва иш самарадорлигини таъминлаб турибди.

Раҳбар партия органидаги мана шу ўртоқлик руҳи юксак принципиаллик, амалий талабчанлик билан бирга қўшилиб, бутун партияда ва мамлакатда соғлом маънавий-сиёсий иқлимни давом эттиришга, миллион-миллион совет кишиларининг фикр-ўйлари, орзу-умидлари, ташаббусларини яхшироқ билиб ва эътиборга олишга ёрдам бермоқда. Бунинг маъноси шуки, партия билан бутун халқнинг куч-ғайратлари мамлакат ривожининг катта ва мураккаб вазифаларини ҳал этишга муваффақиятли сафарбар қилинмоқда.

Баъзан учраб турган қийинчиликлар бундай вазиятда осонроқ бартараф этилади, тарихда биринчи коммунистик жамият бинокори бўлмиш баҳодир халқ — совет халқи шуғулланаётган чинакам буюк ишларда зафар қозонишга бутун куч-қувват осонроқ жамланади.

Марказий Комитетнинг Бош секретари сифатида мени доимо қўллаб-қувватлаётганингиз учун, аҳиллик билан бирга ишлаётганингиз учун сизларга — ўртоқларимга, Сиёсий бюро аъзолари ва аъзоликка кандидатларига, Марказий Комитет секретарларига сидқидилдан ташаккур айтмоқчиман.

Бу мукофотни мен чуқур миннатдорчилик ҳамда партия ва давлат олдидаги зўр масъулият туйғуси билан қабул қиламан.

* * *

М. А. Суслов ва Л. И. Брежнев ўртоқларнинг нутқлари эътибор билан тингланди ва давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари, бошқа совет партия арбоблари, социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партияларининг раҳбарлари Леонид Ильич Брежневни Ватаннинг олий мукофоти билан ва унинг юбилейи билан астойдил, самимий муборакбод этдилар. Улар ўртоқ Л. И. Брежневга КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ва Совет давлатининг бошлиғи масъулиятли лавозимларидаги самарали фаолиятида, совет халқининг фаровонлиги йўлида, жаҳон социализмининг позицияларини янада мустаҳкамлаш, ялпи тинчлик ва социал тараққиёт манфаатлари йўлида янгидан-янги муваффақиятлар тиладилар.

(ТАСС).

УЛУҒ ЛЕНИН ИШИНИНГ СОДИҚ ДАВОМЧИСИ

Л. И. БРЕЖНЕВ туғилган куннинг 75 йиллиги муносабати билан Кремлда қабул маросими

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети 19 декабрь куни Кремлнинг Георгий залида КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг етмиш беш йиллиги муносабати билан қабул маросими ўтказдилар.

Кремль курантлари бонг уриб, кечқурунги соат олтидан дарак беради. Зал гумбазлари остида Чайковскийнинг «Тантанали марш»и янграйди.

Қабул маросимининг қатнашчилари Леонид Ильич Брежневни давомли қарсаклар билан кутиб оладилар.

Шу ерда ҳозир бўлган кишилар Ю. В. Андропов, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, Д. А. Кунаев, А. Я. Пельше, Г. В. Романов, М. А. Суслов, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, В. В. Щербицкий, Г. А. Алиев, П. Н. Демичев, Т. Я. Киселев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, Э. А. Шеварднадзе, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, К. В. Русаков ўртоқларни олқишлаб кутиб олдилар.

Залда КПСС Марказий Комитетининг аъзолари, СССР министрлари, марказий идораларнинг раҳбарлари, КПСС Марказий Комитети бўлимларининг мудирлари, иттифоқдош республикаларнинг вакиллари, ҳарбий бошлиқлар, фан ва маданиятнинг таниқли арбоблари ўтирибдилар.

Қабул маросимининг қатнашчилари социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партияларининг юбилей тантаналарида иштирок этиш учун Москвага келган раҳбарлари — Густав Гусак, Тодор Живков, Янош Кадар, Эрих Хонеккер, Юмжагийн Цеденбал, Николае Чаушеску ўртоқларни қардошларча самимий олқишлайдилар.

Бу ерда Ироқ Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Азиз Муҳаммад, Уругвай Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Родней Арисменди, Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари Луис Корвалан, Сурия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Умар Сибоий, Жаҳон Тинчлик Кенгашининг президенти Ромеш Чандра ҳам ҳозир бўлдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номидан қабул маросимини очиб, бундай деди:

Ўртоқлар, дўстлар! Бугун биз содиқ ленинчи, Коммунистик партия ва Совет давлатининг, халқаро коммунистик ҳаракатнинг атоқли арбоби, тинчлик ва коммунизм учун изчил ва саботли курашчи, ҳаммамиз учун қадрдон Леонид Ильич Брежневни туғилган куни билан қизғин ва самимий табриклаётганлигимиздан хурсандмиз. **(Давомли қарсаклар).**

Азиз Леонид Ильич! КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг табрикномасида Сизнинг фаолиятингизга юксак баҳо берилди, Сизга, ишчиларча чиниққан, солдатларча сабот-матонатли бўлган кишига ва узоқни кўра биладиган донишманд сиёсий арбобга бутун халқнинг меҳр-муҳаббати изҳор қилинди. **(Қарсаклар).**

Сиз ўзингизнинг меҳнат билан ўтган бутун фаолиятингизда социализм учун курашнинг энг муҳим участкаларида, жанглар ва тинч бунёдкорликнинг олдинги марраларида турганлигингизни партия, халқ юксак қадрлайди. Сиз кенг кўламли катта ишларда қатнашдингиз — уруш натижасида вайрон бўлган халқ хўжалигини тикладингиз; юз минглаб ватанпарварларни қўриқ ерларни штурм қилишга бошлаб бордингиз, кашшофлар ҳаётининг қувончларини ҳам, машаққатларини ҳам улар билан бирга баҳам кўрдингиз; бошқа қўриқни — космик фазони ҳам ўзлаштиришга раҳбарлик қилдингиз. Сиз урушнинг машаққатли йўлларидан 1418 оловли кун ва кечаларни босиб ўтдингиз. Хуллас, Советлар мамлакатининг таржимаи ҳоли Сизнинг ҳам таржимаи ҳолингиздир, Леонид Ильич. **(Давомли қарсаклар).**

Леонид Ильич. Сиз умумхалқ ишига бағишланган меҳнатингизнинг олтмиш йилидан эллик йили мобайнида Коммунистлар партияси сафида борганлигингиз диққат-эътиборга сазовордир. Коммунист деган ном билан шу йиллар мобайнида хормай-толмай қилинган ишларнинг ярми партиянинг олий штаби — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида бажарилган ишлар ҳиссасига тўғри келганлиги ҳам диққат-эътиборга сазовордир.

Леонид Ильич, Сиз партиянинг иродаси билан унинг Марказий Комитетига бошчилик қила бошлаган кунга бу йил ўн етти йил тўлди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари каби энг фахрли ва энг масъулиятли лавозимда Сизнинг талантли партия ташкилотчиси ва омманинг етакчиси, коммунизм ишига фидокорона содиқ киши сифатидаги истеъдодингиз янада зўр куч билан намоён бўлди. **(Давомли қарсаклар).**

Сизнинг Совет давлати бошлиғи лавозимидаги фаолиятингиз ғоят кўп қиррали ва самаралидир. Сизнинг СССР Олий Совети Президиуми Раиси лавозимига сайланишингиз халқ ҳокимияти органларининг обрў-эътиборини оширишга, уларнинг фаолиятини яхшилашга ёрдам берди. Сиз мамлакатнинг умумхалқ депутати сифатида халққа фидокорона хизмат қилиш намунасини кўрсатмоқдасиз.

Сизнинг раҳбарлигингизда ишлаб чиқилган СССРнинг янги Конституцияси социалистик демократияни ривожлантирган қудратли омил бўлиб хизмат қилмоқда, совет кишиларининг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги учун янада кенг уфқлар очиб берди. **(Қарсаклар).**

Сизнинг ташаббусингиз билан партия меҳнаткашларнинг доим ўсиб бораётган талаб-эҳтиёжларини тўлароқ қондириш мақсадида ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлиги ва иш сифатини ошириш йўлини ўтказа бошлади, озиқ-овқат проблемасини ҳал этиш ва қишлоқни социал жиҳатдан янгилашга қаратилган замонавий аграр сиёсатни ишлаб чиқди.

(Давоми иккинчи бетда).

УЛУҒ ЛЕНИН ИШИНИНГ СОДИҚ ДАВОМЧИСИ

(Боши биринчи бетда).

Сиз мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш учун кўп меҳнат ва талантингизни сарф қилмоқдасиз. Совет кишилари, дўстларимиз ва иттифоқчиларимиз тинч меҳнат билан осойишта шуғуллана олаётганликларида Совет Иттифоқи Маршали, СССР Мудофаа Кенгашининг Раиси Леонид Ильич Брежневнинг хизмати жуда катта. **(Давомли қарсаклар).**

Сиз бутун планетада тинчликни қарор топтириш, урушларни инсониятнинг ҳозирги ва келажакдаги тарихидан чиқариб ташлаш учун зўр сабот-матонат ва изчиллик билан ҳаракат қилаётганлигингизни халқлар яхши биладилар. Улуғ тинчлик ишини ҳимоя қилиш, жабр-зулмнинг ҳамма формаларига қарши курашдаги эҳтиросингиз, самимият ва ишончингиз Сизни ер куррасининг ҳамма қисмларида меҳнат аҳлининг ялпи иззат-ҳурмати ва муҳаббатига сазовор қилди. **(Қарсаклар).**

Леонид Ильич, Сизнинг марксизм-ленинизм хазинасига, илмий коммунизм назарияси ва практикасини ривожлантиришга шахсан қўшган ҳиссангиз бебаҳодир. Сизнинг партиямиз съездларида ва Марказий Комитетнинг Пленумларида қилган докладларингиз, ёзган мақолаларингиз ва бошқа асарларингиз марксизм-ленинизм назарияси ва практикаси соҳасидаги принципиал умумлаштирмаларингиз жамиятнинг ривожланган социализм босқичида, коммунизм қурилишида олға қараб ҳаракат қилиб бориши учун аниқ йўл-йўриқларни кўрсатиб беради.

Сизнинг ички ва ташқи сиёсатни собитқадамлик ва изчиллик билан амалга ошираётганлигингиз, асосий йўналишларни аниқ белгилаб, бутун куч-ғайратни шуларга сафарбар қилиш маҳоратингиз, партиявий принципиаллик — буларнинг ҳаммаси КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси, Марказий Комитет секретариатининг, партия барча бўғинларининг кўп қиррали фаолиятини белгилаб беради, партия ва давлат органларининг ишида ленинча услубни ҳар томонлама қарор топтиришга кўмаклашади. **(Қарсаклар).**

Леонид Ильич, Сизнинг партия, давлат олдидаги, совет халқи ва бутун инсоният олдидаги хизматларингизга Ватан юксак баҳо бериб, Сизни Ленин ордени ва Совет Иттифоқи Қаҳрамони «Олтин Юлдузи» билан мукофотлади. Совет Иттифоқи Қаҳрамонининг тўртинчи «Олтин Юлдузи»га сазовор бўлиш — катта шараф ва буюк хизматдир. **(Қарсаклар).**

Азиз дўстимиз, Сизни туғилган кунингиз билан ва юксак мукофот билан яна бир бор самимий табриклашга, сиҳат-саломат, бахтиёр бўлиб, Ватанимизнинг шон-шуҳрати йўлида, халқимизнинг бахт-саодати йўлида, коммунизм ва тинчлик манфаатлари йўлида узоқ йиллар самарали, бунёдкор ишлар билан шуғулланишингизни тилашга ижозат бергайсиз. **(Давомли қарсаклар).**

Азиз ўртоқлар!

Шу ерда ҳозир бўлган барча кишиларнинг ҳис-туйғуларини ифода этиб, азиз Леонид Ильич учун, унинг сиҳат-саломатлиги ва бахт-саодати учун, тинимсиз меҳнатида катта зафарларга эришуви учун қадаҳ кўтаришни истайман. **(Давомли қарсаклар).**

Қабул маросимининг қатнашчилари ўринларидан туриб, ўртоқ М. А. Суслов нутқининг якунловчи сўзларини узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар. Пионерлар Леонид Ильичга ва унинг рафиқаси Виктория Петровнага гуллар топширадилар.

Раислик қилувчи ўртоқ М. А. Суслов **КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари ўртоқ В. В. Гришинга** сўз беради.

У Леонид Ильичга мурожаат қилиб, шундай деди: Сизнинг тинимсиз ва самарали фаолиятингиз Ватанга, Ленин партиясига, Улуғ Октябрь ишига фидокорона хизмат қилишнинг илҳомбахш намунасидир. КПССнинг ички ва ташқи сиёсатини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, мамлакатимизда етук социализмнинг қарор топганлиги, экономикада халқларнинг моддий фаровонлигини ошириш, мамлакат мудофаасини янада мустаҳкамлаш сари содир бўлган чуқур бурилиш Сизнинг номингиз билан чамбарчас боғланган.

Сиз Улуғ Ватан урушининг барча синовларига бардош бериб, партиямиз бутун тарих олдида ўз зиммасига олган жуда катта масъулиятни тўла-тўкис англаб, тинчликни мустаҳкамлаш, кескинликнинг юмшатилишини сақлаб қолиш учун, ракета-ядро урушининг олдини олиш, қуролланиш пойгасини жиловлаш учун куч-ғайратингизни аямай сарф қилмоқдасиз.

Сиз ленинча донолик билан партиямизнинг коллектив штабига — Марказий Комитет ва унинг Сиёсий бюросига раҳбарлик қилиб келмоқдасиз. Сиз ҳаммамиз учун, барча коммунистлар учун коммунистик қурилишнинг, халқаро ҳаётнинг мураккаб проблемаларига партия, давлат нуқтаи назаридан ёндашиш намунаси бўлдингиз, юксак талабчанлик, кишиларга сезгирлик ва эътибор билан муносабат, халқ билан маҳкам алоқа боғлаш намунаси бўлдингиз.

Азиз Леонид Ильич, Москва коммунистлари, меҳнаткашлари Сизга совет халқи бахт-саодати, коммунизм тантанаси йўлидаги кўп қиррали фаолиятингизда янгидан янги муваффақиятлар тилайдилар. Пойтахтни ривожлантириш, унинг аҳолиси фаровонлигини ўстириш тўғрисида доим ғамхўрлик қилаётганлигингиз учун москвaликлар Сиздан астойдил миннатдордирлар.

Азиз Леонид Ильич, деди **Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ В. В. Шчербицкий,** Сизнинг номингиз ва ишларингиз совет халқининг буюк ғалабалари билан чамбарчас боғланган бўлиб, замонамизнинг тарихидан мустаҳкам ўрин олди.

Бизнинг партиямиз, кенг халқ оммаси, яхши ниятли барча кишилар Сизга чексиз ҳурмат ва ишончларини изҳор қилмоқдалар, Сиз ҳақли равишда жуда катта обрў-эътибор қозондингиз. Бу — меҳнаткаш халқ орасидан чиққан доно кишига хос обрў-эътибордир. Бу — жуда катта тажрибага эга бўлган ва сидқидилдан саховатли кишига хос обрў-эътибордир. Бу — халқ бахт-саодати учун фидокорона курашаётган, изчил ва сабот-матонатли интернационалист бўлган содиқ ленинчининг обрў-эътиборидир.

Сизнинг Совет давлати куч-қудрати тўғрисида, халқ бахт-саодати ҳақида, тинчлик тўғрисида тинмай қилаётган ғамхўрлигингизга иш билан жавоб қайтариш, КПСС XXVI съездининг қарорларини бажариш соҳасида сабот-матонат билан ишлаш, коммунизм қурилишидан иборат умумхалқ ишига кўпроқ ҳисса қўшиш — бизнинг вазифамиз ва муқаддас бурчимиздир.

Ўзингиз туғилиб ўсган Днепродзержинск шаҳридаги ватандошларингизнинг, Днепропетровск ва Запорожье областлари меҳнаткашларининг самимий иззат-ҳурматларини Сизга изҳор қиламиз. Сиз урушдан кейинги даврда бу областларни қайтадан тиклашга шахсан жуда катта ҳисса қўшдингиз.

Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Д. А. Кунаев бундай деди: Азиз Леонид Ильич, Совет Қозоғистони Сизга, аввало унутилмас қўриқ эпопеяси билан яқин эканлиги туфайли фахрланамиз.

Сизнинг кўп қиррали бутун жўшқин фаолиятингиз биз учун намунадир. чинакам интернационализм намунасидир. Сизнинг бу фаолиятингиз улуғ Ватанимизнинг ва унинг барча чин дўстларининг қудратини метиндек мустаҳкамлаш, бутун жаҳонда мустаҳкам тинчлик ўрнатиш йўлида советлар мамлакати халқларининг бебаҳо қардошлигини муқаддас билиб, қадрлашга ўргатади.

Буларнинг ҳаммаси учун революцион руҳи, жонажон партиямизнинг бунёдкорлик иши билан Сизга чексиз қадрдон бўлган қозоғистонликлардан самимий раҳмат.

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси ўртоқ Э. Хонеккер қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Азиз Леонид Ильич, ишчи ва деҳқонларимизнинг социалистик давлати коммунистлари, меҳнаткашлари Сизга чуқур самимий муҳаббатларини изҳор қиладилар. Улар улуғ Ленин бошлаб берган ишни муносиб равишда давом эттираётган атоқли марксчи-ленинчига иззат-ҳурмат ва миннатдорчилик туйғуларини билдирадилар.

Сиз илҳомбахш куч-ғайратингиз билан, улуғ советлар мамлакати меҳнаткашларининг ишончи ва меҳнат ғайрат-шижоатига таянган ҳолда партия ва давлатга бошчилик қилиб, инсониятнинг энг порлоқ мақсадлари учун курашмоқдасиз.

Биз Сизни тинчлик ва халқаро хавфсизлик иши учун толмас курашчи сифатида ҳурмат қиламиз. Уруш нима эканлигини, у халқларга қандай кулфатлар ва вайронгарчиликлар келтиришини ўз тажрибангиздан билган кишисиз. Совет Иттифоқи бугунги кунда ҳам ўзининг тарихий тинчлик миссиясини Улуғ Октябрь руҳида бажармоқда. Азиз Леонид Ильич, Сиз шуни деб фидокорона, ташаббускорларга бой, бутун ер юзида чуқур ҳурмат-эҳтиромга сазовор ишларни қиляпсиз.

РСФСР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ М. С. Соломенцев ўртоқ Л. И. Брежневга мурожаат этиб бундай деди:

Сизнинг ишчи, солдат, биринчи социалистик давлат раҳбари сифатидаги бутун йўлингиз инсониятнинг порлоқ идеаллари йўлидаги жонбозлик, ҳарбий шавкат, кураш ва меҳнатнинг ёрқин тимсолидир. Сиз Ленин типидаги сиёсатчининг энг яхши хислатларини ўзингизда мужассамлаштиргансиз, ҳамиша янги жамият яратишнинг олдинги маррасида турасиз.

Совет халқи Сизни севади ва чуқур ҳурмат қилади, зеро Сиз Коммунистик партиянинг донишмандлиги, зийраклиги, кишилар тўғрисида, уларнинг фаровонлиги тўғрисида оталарча ғамхўрлик хислатларини — буюк революция васият қилган ҳамма хислатларни ўзингизда мужассамлаштиргансиз. Совет халқи мамлакатнинг бугунги кунда эришган муваффақиятлари ва унинг келажакда эришадиган янги-янги ғалабаларига бўлган орзу-умидларини Сизнинг номингиз билан боғлайди.

Партиямиз ва давлатимизни кўп йиллардан бери Сиз — ҳақиқий ленинча кўламдаги раҳбар, доно ва узоқни кўра биладиган сиёсатчи, янги Совет Конституциясининг илҳомчиси ва уни яратишда актив қатнашчи бошқариб келаётганлиги билан биз ҳаммамиз фахрланамиз. Энг илғор жамият — ривожланган социализм жамияти ўзининг музаффар қадамларини мана шу Конституцияга қараб босади, деб таъкидлади **КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари ўртоқ Г. В. Романов.**

Леонид Ильич, Сизнинг номингиз ва фаолиятингиз ленинчи партиямизга фидокорона хизмат қилиш ёрқин тимсоли бўлиб, шу партиянинг метин сафларида мана эллик йилдан ошдики кураш ва ғалабалар йўлидан бормоқдасиз.

Питер большевиклари, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг қатнашчилари, уруш ва меҳнат ветеранлари шу сана муносабати билан Сизга қизғин табрикларини, туғилган кунингиз муносабати билан қутловларини, узоқ умр кўришингизни ва советлар мамлакатининг равнақи йўлида самарали ишлашингизни истаб билдирган тилакларини топширишимни илтимос қилдилар.

СССР Мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали ўртоқ Д. Ф. Устинов Леонид Ильич туғилган кунининг 75 йиллиги ва Ватаннинг юксак мукофоти — Ленин ордени ва Совет Иттифоқи Қаҳрамони тўртинчи «Олтин Юлдуз» медалини олганлиги муносабати билан унга Қуролли Кучларнинг жангчилари ва шахсан ўз номидан астойдил самимий қутловлар билдирди.

Азиз Леонид Ильич, Сизни давлат арбоби ва сиёсатчи, ташкилотчи ва марксизм-ленинизм ҳамда пролетар интернационализми ғоялари учун, социалистик ҳамдўстликнинг бирлиги ва равнақи учун, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатини мустаҳкамлаш учун оташин курашчи инсон деб қадрлаймиз, деди **Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР президенти ўртоқ Г. Гусак.** Ватанимизнинг меҳнаткашлари Чехословакиянинг озодлиги, мустақиллиги ва унда социализм қуриш учун, халқимизнинг бахтиёр ва тинч ҳаёти учун нимаики ишлар қилган бўлсангиз шуларнинг ҳаммаси учун ўз қалблари ва ўй-фикрларида Сизга ҳамиша миннатдорчилик туйғуларини сақлайдилар.

Азиз Леонид Ильич, Совет Иттифоқида ўзингиз бош бўлган КПСС Марказий Комитетининг бевосита раҳбарлигида ривожланган социализм жамияти ва коммунизм моддий-техника базасини қуриш шароитларида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг идеаллари амалга оширилиб бормоқда. Владимир Ильичнинг васиятлари — ишончли қўлларда.

Леонид Ильич, **деди Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Т. Я. Киселев,** Сиздаги коммунист оташқалбининг ҳар бир уриши кўп миллионли совет халқлари онласига, унинг бахт-саодати ва фаровонлигига фидокорона хизмат қилмоқда. Бу қалб бутун планетанинг юмушлари, ташвишлари ва орзу-умидларини ўзига жо этган. Сиз ўзингизнинг қаҳрамонона ҳаётингиз билан коммунизмнинг порлоқ идеалларини қарор топтиряпсиз.

Бугун, шонли юбилейингиз кунида совет кишиларининг энг соф, ғоят самимий ҳис-туйғулари барҳаёт Ленин ишининг атоқли давомчиси, Ер юзига саховат ва тинчлик уруғларини ҳормай толмай сочаётган Сизга бўлган умумхалқ меҳр-муҳаббатининг яхлит улкан ҳис-туйғуларига қўшилиб кетмоқда. Коммунистик партия ва Совет давлатининг Сиздек ҳаммага манзур раҳбари мутафаккирнинг сиёсий донишмандлигини ажойиб ташкилотчи истеъдоди билан, чуқур иқтидор ва зийракликни соддалик ва камтарлик билан, ленинча принципиалликни жонкуярлик ва кишини ром этувчи шахсий тароват билан бирга ўзингизда мужассамлаштиргансиз.

Сиз билан бирга ишлаш, Сизнинг раҳбарлигингизда ишлаш, Сиздан ўрганиш — ҳаммамиз учун юксак шон-шарафдир.

Комсомол ёшлигингизнинг унутилмас йўлларидан бири ўтган миннатдор Белоруссия диёридан Сизга таъзим.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов ўз нутқида бундай деди: Азиз Леонид Ильич, шонли юбилейингиз кунида аввало Сизни ғоятда суюшимиз ва Сиз билан фахрланишимизни айтиб ўтишни истардик. Сизнинг революцион эҳтиросингиз ва ленинча эътиқодингизни, узоқни кўра билишингиз ва дадиллигингизни, юксак ташкилотчилик ва собитқадамлигингизни, инсонийлик ва оддийлигингизни севамиз.

Бутун ҳаётингиз, ҳаётингизнинг ҳар бир куни ва соати билан Ер юзида оқиллик, саховат, мангуликни қарор топтиряпсиз. Совет кишилари Сизга чексиз ишонадилар, улар бутун ҳаётингиз, толмас меҳнатингиз, ишларингиз, орзуларингиз ва режаларингиз халқ учун, халқ йўлида эканлигини яхши биладилар.

Биз Сиздан ленинча ишчанлик ва ленинча уюшқоқликни, ленинча камтарлик ва принципиалликни, ленинчасига яшаш, ленинчасига курашиш ва ленинчасига ғалаба қозониш маҳоратини ўрганяпмиз.

Сизнинг истеъдодингиз, толмаслигингиз ва тиниб-тинчимаслигингиз бундан буён ҳам партия учун, совет халқи учун, ҳар биримиз учун инсониятнинг порлоқ идеаллари йўлидаги курашга киши ўзини қандай қилиб фидо этиши ва шу курашдан бахт топа билишига ёрқин мисол бўлиб хизмат қилаверсин.

Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Я. Кадар ўз нутқида бундай деб таъкидлади:

Бутун прогрессив инсоният, шу жумладан социализм қураётган венгер халқи ҳам ўртоқ Брежневнинг неча ўн йиллар мобайнидаги толмас, фидокорона ва аҳамияти жиҳатидан улуғвор фаолиятини яхши билади ва буни чуқур ҳурмат қилади. Ўртоқ Леонид Ильич Брежнев қардош партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари ҳамда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси сифатида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг принципиал сиёсатини шакллантириш ва уни амалга оширишга бебаҳо ҳисса қўшганлиги ва қўшаётганлигини, коммунизм қураётган совет халқининг ниятларини, ижтимоий тараққиёт, бутун инсониятнинг тинчлиги ва хавфсизлиги манфаатларини халқаро майдонга олиб чиқаётганлигини Венгрия жамоатчилиги билади.

Бу кун биз, венгерлар, ўртоқ Брежнев сиймосида бизнинг қардош совет партиясининг содиқ фарзанди, принципиал интернационалист, оташқалб инсонга, Ленин меросининг муносиб вакили ва давомчисига бўлган ҳурмат-эҳтиромимизни изҳор этамиз. Бугун биз тарих берган имкониятлардан доим тўғри фойдаланувчи кишини, коммунистни, тинчлик учун курашчини шарафламоқдамиз.

Рус халқи — социалистик цивилизация яловбардоридир, деди **Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Э. А. Шеварднадзе.** Рус халқи табиатан революционер. Замонамизнинг атоқли революционери — Леонид Ильич Брежневдир.

Рус халқининг идроки, заковати, очиқ қалби ҳаммага маълум фазилатлардир. Леонид Ильичнинг шахси — донишмандлик тимсоли, инсонпарварлик, одамга ишониш намунасидир. У ўзи буюк ижодкор бўлгани ҳолда ижодий жасоратни бутун партия ҳаётининг нормасига айлантиряпти.

Рус халқининг олижаноблик, ҳимоя қилиш, дўстликда муқимлик кучини билмоқ учун руслар билан грузинларнинг 200 йиллик қардошлигининг ўзи кифоядир. Леонид Ильич ўзининг ҳаёти билан интернационализм, демократизм, халқлар дўстлигига ҳайкал қурмоқда. Рус халқи душманга қарши курашда даҳшатли ва букилмасдир. Леонид Ильичнинг борлиги, моҳиятининг ўзи — синфий манфаатларга садоқат мезони, жасорат ва фидокорликдир.

Мамлакатимиз 17 йилдан бери, социалистик тарихининг чорак қисмидан кўпроғида Сизнинг раҳбарлигингиз остида яшамоқда, меҳнат қилмоқда ва ғалаба қозонмоқда, деб таъкидлади **Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Г. А. Алиев** ўртоқ Л. И. Брежневга мурожаат этиб. Сиз ўзингизнинг ташкилотчи ва назариётчилик атоқли сифатларингиз билан донишмандлигингиз, мардлик ва матонатингиз, кишиларга меҳрибонлигингиз, тинчлик учун муттасил курашингиз билан совет халқининг меҳр-муҳаббатини қозондингиз, бутун дунёда ғоят катта обрў-эътибор ва ҳурматга сазовор бўлдингиз.

Озарбайжон халқи оталарча ғамхўрлигингиз ва маданиятингиз учун, қалб саховатингиз ва самимиятингиз учун Сиздан беҳад миннатдор, азиз Леонид Ильич. Совет Озарбайжони меҳнаткашлари ривожланган социализм босқичида эришган катта муваффақиятлар Сизнинг доимий ёрдам ва эътиборингиз натижаси эканлигини яхши биламиз. Партиямизнинг ленинча йўли учун, партия ва мамлакатдаги ажойиб ижодий вазият учун, буюк умидворлик ҳис-туйғулари учун Сизга кўпдан-кўп раҳмат.

ВЦСПС раиси ўртоқ А. И. Шибаев 130 миллионли совет касаба союзлари армияси номидан самимий ва қизғин қутловлар топширди. Ўртоқ Л. И. Брежнев совет касаба союзларини жамиятимизнинг таъсирли кучи, деб атаганди. Азиз Леонид Ильич, социалистик Ватанни равнақ топтириш тўғрисида, мамлакатимиздаги ҳар бир киши, унинг ҳаёти, тақдири тўғрисидаги муттасил ғамхўрликларингиз учун барча совет кишилари Сизга чуқур миннатдорчиликларини изҳор этадилар.

Леонид Ильич, Сизнинг бутун ҳаётингиз, атоқли ленинчининг ажойиб ҳаёти коммунистик идеалларнинг ғалабаси учун, бутун инсониятнинг бахт-саодати ва тинчлиги учун фидокорона курашга улуғвор намуна бўлиб келди, ҳозирда ҳам шундай ва ҳамиша шундай бўлиб қолаверади.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ҳаёти ва фаолияти — коммунизм буюк ишига илҳом билан, собитқадам ва фидокорона хизмат қилишнинг ёрқин ҳамда тақлид этишга муносиб намунасидир, деб таъкидлади **Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси ўртоқ Т. Живков.** Планетадаги тинчликсевар ва демократик кучлар, барча софдил кишилар ўртоқ Брежневнинг овозига умид билан қулоқ соладилар, чунки улар Совет Иттифоқининг биринчи партия ва давлат арбоби тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш йўлидаги, кескинликни юмшатиш ва халқлар ўртасида ҳамкорлик, миллиардлаб кишиларнинг осойишталиги ва бахт-саодати йўлидаги букилмас ва эҳтиросли курашчи эканлигини яхши биладилар.

Румыния Коммунистик партиясининг Бош секретари, РСР Президенти ўртоқ Н. Чаушеску қуйидагиларни таъкидлади: Румыния билан Совет Иттифоқи ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорлик муттасил ривожланаётганлиги муносабати билан мамнуният изҳор қилиб, азиз Леонид Ильич, шу муносабатларни мустаҳкамлашга қўшган Сизнинг ҳиссангизни қайд этиб ўтмоқчиман. Мен аминманки, Румыния — Совет муносабатлари халқларимиз бахт-саодати йўлида доимо ривожланиб бораверади.

Афкор омма Женевада бошланган Совет — Америка музокараларига ҳақли равишда катта умид боғламоқда. Мадрид учрашуви қуролсизланишга доир конференция чақирилишига ва ишончни мустаҳкамлашга, тинч Европани барпо этиш йўлидаги янги қадамларга олиб келиши ҳам шу қадар ғоят зарурдир.

Қуролсизланиш ва тинчлик учун курашда Совет Иттифоқининг, ўртоқ Брежнев, шахсан Сизнинг алоҳида роль ўйнаётганлигингизга баҳо бериб биз қатъий ишонч билдириб айтамизки, Европа халқларининг, бутун инсониятнинг энг эзгу орзу-умидларини рўёбга чиқариш, бутун Ер юзидаги кишиларнинг яшашга, озодлик ва тинчликка бўлган энг асосий ҳуқуқини ҳимоя қилиш ишида бизнинг мамлакатларимиз бошқа социалистик мамлакатлар билан, барча тинчликсевар мамлакатлар билан биргаликда тобора актив ҳаракат қилаверадилар.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Б. Н. Пастухов Леонид Ильичга шонли юбилей ҳамда Ватаннинг олий мукофотлари муносабати билан Ленин комсомолининг, барча совет ёшларининг фарзандлик меҳр-муҳаббати ва қизғин қутловларини топширди. Азиз Леонид Ильич, ёшлар революцион ғайрат-шижоатни, коммунистик эътиқодни, мардлик ва сабот-матонатни Сиздан, доно ва талабчан мураббийдан ўрганмоқдалар, деб уқтирди у. Биз Ватанга, туғилиб ўсган уйга, онага меҳр-муҳаббатни, меҳнатни, ғаллани муқаддас билиб эъзозлашни, қалбдан сахий бўлишни Сиздан ўрганмоқдамиз. Сизнинг ажойиб китобларингиз ёшларимиз учун дарсликлар бўлиб қолди.

Комсомол, совет йигит ва қизлари оталарча эътибор ва ғамхўрлик учун партиядан, унинг Марказий Комитетидан, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросидан, азиз Леонид Ильич, Сиздан чексиз миннатдордирлар.

Ота-оналарнинг меҳр-муҳаббати учун қарзни юз чандон қилиб узиш — фарзандларнинг бурчидир. КПССнинг ишончли ёрдамчиси ва жанговар резерви бўлиш — комсомолнинг бурчи, унинг бутун фаолияти мазмунидир. Совет ёшлари жонажон Коммунистик партиянинг сиёсатини, XXVI съезднинг тарихий қарорларини сўзсиз қўллаб-қувватламоқдалар.

СССР Фанлар академиясининг президенти ўртоқ А. П. Александров академия номидан, барча совет олимлари ва шахсан ўз номидан ўртоқ Л. И. Брежневни муборакбод этди. Сизнинг бутун ҳаётингиз, деди у, халқимизга садоқат намунаси, унга хизмат қилиш намунасидир. Сиз бутун урушни унинг энг машаққатли участкаларида босиб ўтдингиз, урушлар халқларнинг бошига қандай кулфатлар солишини Сиз ўз тажрибангиздан яхши биласиз, зотан планетамиздаги инсон деб аталишга муносиб бўлган кишиларнинг ҳаммаси урушнинг олдини олишга қаратилган ҳаракатларингизни табрикламоқдалар ва маъқулламоқдалар. Азиз Леонид Ильич, Сизнинг номингиз халқлар тинчлиги ва бахт-саодати учун курашнинг рамзи бўлиб қолди. Тинчлик учун Сиз олиб бораётган кураш, партиямизнинг кураши юз миллионлаб кишиларнинг ҳаётини сақлаб қолишини, пировард натижада урушни инсоният ҳаётидан соқит қилишини биламан ва бунга чуқур ишонаман.

Сиз совет фани олдига халқимизнинг эҳтиёжларини тўла қондирмоқ учун, Ватанимизнинг батамом хавфсизлигини таъминламоқ учун жамиятнинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантиришдан иборат вазифани қўйдингиз. Бизнинг олимларимиз ҳам шу топшириқни бажариш учун бутун кучларини сарфлайдилар.

Совет Иттифоқи ленинчи Коммунистик партияси, деди **Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, МХР Буюк Халқ Хурали Президиумининг Раиси ўртоқ Ю. Цеденбал,** социалистик революция ғалабаси, унинг ютуқларини мустаҳкамлаш ва ҳимоя қилиш учун, социализм ва коммунизм қурилиши учун олиб борилган баҳодирона курашнинг бутун тарихи мобайнида партия ва давлат арбобларининг ажойиб авлодини тарбиялади, Леонид Ильич Брежнев ана шундай арбобларнинг энг ёрқин ва атоқли намояндаларидан биридир.

Гениал Ленин таълимотини амалга оширишда, Совет Иттифоқида ривожланган социалистик жамият барпо этишда, Октябрнинг ва бугун жаҳон социалистик ҳамдўстлигининг ғалабаларини, халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш ҳамда ҳимоя қилишда Л. И. Брежневнинг хизматлари бебаҳодир.

Литва Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ П. П. Гришкявичус, Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ С. К. Гроссу, Латвия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ А. Э. Восс, Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Т. У. Усубалиев, Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ж. Расулов, СССР министри Е. П. Славский, Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ К. С. Демирчян, Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ М. Ғ. Ғапуров, Эстония Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ К. Г. Вайно юбилярга самимий қутловлар, қизғин табрик сўзлари билан мурожаат қилдилар.

* * *

Нутқлар зўр эътибор бериб тингланди ва давомли қарсаклар билан бир неча марта бўлиниб турди.

Ўртоқ М. А. Суслов социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари қардош партияларининг шу ерда ҳозир бўлган раҳбарлари соғлиғи учун, коммунистик ва ишчи партиялар учун, қардош социализм мамлакатларининг халқлари учун, коммунистик ва ишчилар ҳаракати учун, халқлар тинчлиги, озодлиги ва мустақиллиги йўлида, демократия, социализм ва коммунизм йўлидаги барча курашчиларнинг бирлиги ва жипслиги учун қадаҳ кўтаришни таклиф этади. Зал аҳли буни гулдурос қарсаклар билан кутиб олди.

Ўртоқ Л. И. Брежневга сўз берилади. Қабул маросимининг қатнашчилари Леонид Ильични гулдурос, давомли қарсаклар билан табриклайдилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретаря, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бундай деди:

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Бугун бу ерда Марказий Комитет раҳбарлик органидаги ўртоқларим ҳам, иттифоқдош республикаларнинг, касаба союзлари, комсомол, олимларнинг, Қуролли Кучларнинг намояндалари ҳам ва бизнинг чет эллик меҳмонларимиз ҳам кўпгина яхши, самимий сўзлар айтишди. Бунинг учун уларнинг ҳаммасига сидқидилдан раҳмат. **(Қарсаклар).**

Баъзилар мақтовни ҳаддан зиёда қилиб юборган бўлса ажаб эмас, бизнинг юбилейларда деярли ҳамиша шундай қилинади. **(Кулги).** Биз, коммунистлар кибрланиб кетмаслигимиз, ишни эсдан чиқариб қўймаслигимиз кераклиги тўғрисида Ленин ўз даврида айтиб ўтган ва огоҳлантирган эди. Келинглар, Лениннинг мана шу васиятига ҳам амал қилайлик. **(Қарсаклар).**

Ҳаётимда — ишлаб чиқаришда, жангда, сиёсий иш ва давлат иши жабҳаларида мен бажаришга муваффақ бўлган ишларнинг ҳаммаси партиямизнинг даъватига биноан бажарилди. Мана эллик йилдирки, мен ленинчи партиямизнинг содиқ фарзанди бўлиб келмоқдаман ва токи тирик эканман шундай бўлиб қоламан. Партия — куч-қудратимизнинг манбаи, **(Қарсаклар)** олға томон йўлимизни ёритиб турган машъалдир. Партия — буюк халқ энг яхши ўғил ва қизларининг коллектив ақл-идрокидир. Бизда тез-тез ва тўғри айтилаётганидек, партия — барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчисидир. **(Қарсаклар).**

Партия ўзининг бутун фаолиятини халқ манфаатларига, унинг фаровонлигига буйсундиради ва шу боисдан уни бутун халқ тушуниб, қўллаб-қувватламоқда. Партия куч-қудратининг манбаи, унинг барча планлари муваффақиятли равишда амалга оширилишининг гарови мана шундадир. **(Қарсаклар).**

Менинг ишлашимга тўғри келган барча участкаларда пировард натижаларда гап учта бош вазифани ҳал этиш, экономикани юксалтириш, ғоявий-тарбиявий иш ва ниҳоят мудофаани мустаҳкамлаш ва мустаҳкам тинчлик учун кураш тўғрисида борар эди. Партиямиз фаолиятининг уч асосий вазифаси мана шулардир. Халқ бахт-саодати унинг олий мақсадидир. **(Қарсаклар).** Бундай улуғ ишга бутун ҳаётингни бағишласанг арзийди. Мен шундай бурч зиммасига тушган кишиларнинг бири бўлганлигим билан фахрланаман. **(Қарсаклар).**

Яна бир нарса тўғрисида гапирмоқчиман. Биз буюк Ватанимизнинг ҳамма жойларидаги партия раҳбарларининг улкан, тинимсиз меҳнатларига кун сайин таянмаганимизда бизнинг бутун ишимиз ҳавойи бир нарса бўлиб қолиши мумкин эди. Бунда даставвал иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг секретарлари, ўлка ва область, шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари бажараётган иш тўғрисида айтиб ўтиш керак. Юмушларнинг ғоят катта юки уларнинг зиммасидадир. Улар халқ ҳаётининг деярли барча соҳаларида ишларнинг ташкил этилиши учун жавобгардирлар. Бу осон эмаслигини ва ниҳоятда мароқли эканлигини ўз тажрибамдан биламан. Шунинг учун ҳозирги тантанали соатда уларнинг ҳаммасига самимий миннатдорчилик туйғусини изҳор этиб, партия сиёсатини содиқ ва ишончли амалга оширувчилари бўлмиш ана шу ўртоқларнинг меҳнатига муносиб равишда баҳо бераман. **(Давомли қарсаклар).**

Азиз дўстлар! Ҳаёт йўлида навбатдаги марradan ошиб ўтиш пайти келганида илгари қандай бўлганлиги тўғрисида ҳам, келгусида қандай бўлиши ҳақида ҳам беҳосдан ўйлаб қоласан киши.

Ўтмиш тўғрисида кўп гапиришнинг ҳожати йўқ, унинг қандай бўлганлиги маълум. Ўйлайманки, ўтмиш учун ҳам қизаришга тўғри келмайди. Партия билан халқ келажак йилларда нималар қилиши лозимлиги тўғрисида кўпроқ фикр юритилади. Очиғини айтганда токи куч-қувватинг бор экан ана шу келажакка даҳлдор бўлгинг келади киши. **(Давомли қарсаклар).** Ниҳоятда кўп ишлар қилишга тўғри келади, ўртоқлар!

Биз қудратли, техника жиҳатидан яхши қуролланган социалистик халқ хўжалик организмини вужудга келтирдик. Биз экономика, бошқарув, ижтимоий ҳаётнинг барча тармоқларида мутахассисларнинг ғоят катта армиясини тайёрладик. Аммо шу билан хотиржам бўлиб қолиш мумкин эмас.

Эндиликда гап ана шу механизмнинг ва унда банд бўлган барча кишиларнинг аниқ-пухта ва узлуксиз ишлашини йўлга қўйишда қолди.

Илғор техникага ва меҳнатни илмий ташкил этишга таяниб, бутун халқ хўжалигимизда меҳнат унумдорлигини анча ошириш керак бўладики, бу — энг муҳим вазифадир. Меҳнат унумдорлигини шу қадар кўтариш кераки, у бизда энг тараққий этган капитализм мамлакатларидагига қараганда паст эмас, балки юқори бўлиши керак. Бунинг учун социалистик тузум бизга барча имкониятларни беради. Масала фақат улардан тўғри фойдалана билишдан, хўжаликни оқилона, тежаб-тергаб юритишни ўрганиб олишдан иборатдир.

Халқимизнинг тажрибаси ва ижодий ташаббускорлигини ҳисобга олиб, қардош социализм мамлакатларининг, шунингдек ривожланган капиталистик давлатларнинг тажрибасидаги мавжуд энг яхши ютуқларни ҳисобга олиб, экономикани бошқаришни анча яхшилаш керак бўлади.

Маънавий ва моддий рағбатлантиришнинг бекаму кўст амал қиладиган системасини ишлаб чиқиш ва ҳамма жойда жорий этиш керак бўлади. Бундай система кишиларни энг кўп самара билан ишлашга, маҳсулот сифатини муттасил оширишга ундайдиган бўлсин.

Барча совет кишиларининг гражданлик онгини, уларнинг меҳнатга ва социалистик мулкка муносабатини, уларнинг ишдаги, ижтимоий ҳаётдаги ва турмушдаги интизоми ҳамда маданиятини янги даражага кўтариш керак бўлади.

Ўртоқлар, қийинчиликлардан ўзимизни холи қилмоқчи бўлсак мана шуларнинг ҳаммасини бажариш зарур, ваҳолонки, мамлакатни ривожлантиришда ана шундай қийинчиликларга ҳануз дуч келинмоқда. Яна шуни ҳам кўпроқ таъкидлаб ўтаманки, партиямиз билан совет халқининг бош вазифаси — коммунистик жамият барпо этиш вазифасини муваффақиятли ҳал этмоқ учун мана шуларнинг ҳаммасини бажариш мутлақо зарурдир. Партия XXVI съездининг қарорлари ҳам айни мана шунга қаратилгандир.

Буларнинг ҳаммасида партия учун, барча поғоналардаги советлар, касаба союзлари, комсомол учун, бутун халқимиз учун ғоят кенг фаолият майдони очилади.

Мамлакат хавфсизлигини ва мустаҳкам, ишончли тинчликни таъминлаш учун қўлимиздан келган барча ишларни қилиш керак бўлади, албатта. Бу эса ҳозирги ўткир ва кескин халқаро вазият шароитида асло осон иш эмас.

Баъзан чет эллик давлат арбоблари билан бўладиган суҳбатларда биз Брежневнинг сулҳпарварлигига ишонамиз, лекин сизларда, СССРда бошқалар қандайлиги ҳали номаълум-да, деган фикрларни эшитишга тўғри келади.

Шундай фикр юритаётган жанобларга сизлар Совет Иттифоқини яхши билмайсизлар, деб айтмоқчиман. Брежневнинг тинчлик ишига содиқлиги у бутун совет халқининг **(Давомли қарсаклар)** ва албатта, барча совет раҳбарларининг фикр-ўйлари ва ҳис-туйғуларини акс эттираётганлиги, ташқи сиёсатда партиямиз ва давлатимизнинг қатъий ва собитқадам йўлини ифода этаётганлиги билан изоҳланади. **(Қарсаклар).** Бу йўл Ленин давридан то бизнинг кунларимизгача изчиллик билан ўтказиб келинмоқда. **(Қарсаклар).** Тинчлик ва бошқа мамлакатлар билан тинч ҳамкорлик ишига содиқлик жамиятимиз характерининг ўзи билан белгиланади. Айни шу боисдан бизда уруш, агрессия, сиёсатда авантюризм тарафдорлари йўқ ва бўлмайди ҳам, ҳозир ҳам шундай, бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади. **(Давомли қарсаклар).**

Нутқимни тугатар эканман:

— Буюк совет халқимиз учун! **(Давомли қарсаклар).**

— Ленин партияси, коммунистик бунёдкорлик меъмори — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси учун! **(Гулдурос қарсаклар).**

— Ҳозирги тарихнинг асосий ҳаракатлантирувчи кучларидан бири — социалистик давлатларнинг шонли ҳамдўстлиги учун! **(Давомли қарсаклар).**

— Бутун дунёда мустаҳкам тинчлик учун! **(Давомли қарсаклар).**

— Азиз ўртоқлар, Сизларнинг соғлиғингиз ва муваффақиятларингиз учун қадаҳ кўтаришларингизни таклиф қилмоқчиман. **(Давомли гулдурос қарсаклар).**

Леонид Ильич Брежнев қардош мамлакатларнинг раҳбарларига мурожаат қилиб, шу мамлакатларнинг халқларига самимий салом, равнақ ва бахт-саодат тилаб билдирган истакларини топширишларини сўради.

* * *

Қабул маросимининг қатнашчилари ўринларидан турадилар ва Леонид Ильич Брежневни қизғин муборакбод этиб, узоқ олқишлайдилар.

Раислик қилувчи М. А. Суслов қадаҳ кўтариб бундай дейди:

Азиз ўртоқлар! Азизимиз Леонид Ильич Брежнев шарафига, унинг соғлиғи ва бахт-саодати учун, унинг буюк социалистик Ватанимиз равнақи, социализм ва бутун дунёда тинчлик манфаатлари йўлидаги олижаноб фаолиятида янги-янги муваффақиятлар учун. **(Давомли қарсаклар).**

Меҳрибонликлари ва самимий муносабатлари билан Леонид Ильичнинг сермеҳнат ва олижаноб ишига кўмак бераётган оила аъзоларининг соғлиғи, бахт-саодати ва омон-эсонлиги учун. **(Давомли қарсаклар).**

Буюк Ленин яратган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, унинг штаби — Марказий Комитет учун! **(Давомли қарсаклар).**

Шу залда ҳозир бўлган барча ўртоқларнинг соғлиғи учун! **(Давомли қарсаклар).**

Азиз ўртоқлар, коммунизм йўлидаги меҳнатингизда янги-янги муваффақиятларингиз учун яна бир марта қадаҳ кўтаришга ижозат бергайсиз! **(Давомли қарсаклар).**

Қабул маросими чоғида санъат усталарининг концерти бўлди. Унда СССР халқ артистлари М. Биешу, Л. Зикина, М. Магомаев, Е. Нестеренко, А. Райкин, Н. Сличенко, РСФСР халқ артисти Т. Синявская, РСФСРда хизмат кўрсатган артист А. Солободяник, Украина ССРда хизмат кўрсатган артистлар бандурачи трио А. Шутко, А. Мамченко ва С. Петрова, Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган артист А. Днишев, Москонцерт артистлари, СССР спорт мастерлари Янковскийлар қатнашдилар.

Леонид Ильич Брежнев туғилган кунининг етмиш беш йиллигига бағишланган қабул маросими ғоят самимий вазиятда ўтди. (ТАСС).

Адабиёт ва санъат

«ҚЎРИҚ» ТЕАТР САҲНАСИДА

Ҳамза номидаги Ленин орденли ўзбек давлат академик драма театри коллективи Л. И. Брежневнинг машҳур «Қўриқ» китоби асосида янги спектаклни саҳнага қўйди. Инсценировка автори— Г. Анисимов. Саҳна асарини Машраб Бобоев таржима қилган. Театрнинг бош режиссёри, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, республика Ленин комсомоли мукофоти лауреати Баҳодир Йўлдошев режиссёрлигида яратилган бу янги спектаклда асосий ролларни истеъдодли актёрлар ижро этишган.

«Қўриқ» асарининг саҳналаштирилиши театр коллективи учун ҳам қувончли воқеа бўлди. Актёрлар спектаклдаги қўриқ ерларни ўзлаштириш воқеаларини тўлақонли акс эттиришда ўз санъатлари ва маҳоратларини намойиш этмоқдалар. Асосий образларнинг нақадар табиий ҳаётий талқин этилаётганлиги томошабинларда катта қизиқиш уйғотмоқда.

Спектакль В. И. Ленин номидаги СССР халқлар дўстлиги саройида намойиш қилинмоқда.

* * *

СУРАТЛАРДА: «Қўриқ» спектаклидан саҳналар.

С. Маҳкамов фотолари.

ТИНЧЛИК

Тинчлик пешонамизда ялтираган қуёшдир,
Қувноқ ҳаётимизнинг ҳар дамига тутошдир.
Тинчлик билан умрбод ҳур яшайлик саломат,
Тинч меҳнатнинг остида кўпдир бахту саодат.
Тинчлик қасри зийнатли, хосиятли бинодир.
Бахтиёр эл кўнглини равшан этган зиёдур.
Дунёда тинч яшашни орзу қилмаган ким бор,
Бу неъматга йўл очган доноларга ҳамма ёр.
Тинчлик Хушнуд элининг тилла остонасидур,
Кўксида жилва қилган иқбол нишонасидур.

ХУШНУД.

Она умиди

(ОҚ ШЕЪР)

Она унга
охирги
Тийнига қадар,
Бисотини сарфлаб
Ёрдам бериб турди
Ўқиши битгунича.
Тугади ўқиш,
иш бошланди.
Ўса борди йигит
Поғонама-поғона
Димоғ ҳам осмонга
Етиб қолди-ёв
оддий бир
Оқ сочдай қарар эди у
Ўзин туққан онахонига.
Ҳатто бетоб ётганида
Оғриқдан қақшаб,
Сўрамади ўғил
бўлиб аҳвол.
Мавқига хос
дабдаба билан
Келиб-кетар
уйига баъзан,
Она унинг йўлларига
кўз тикарди
Қачонлардир
ўз бағрида
Кўкрагини эмиб,
Хархаша қилар
Гўдагини хаёлан о,
қўмсар эди.
Йигит эса очилмасди
Қоп-қоронғу эди
унинг кўнгли,
хаёли.
Унга деса фақат ошса
Унинг обрўси.
Мартабалар кутаверса
Яна улуғроқ,
Таниш бўлсин,
хоҳ нотаниш
Таъзим қилишса
Кўриб қолса
уни қайдадир,
У айтган сўз
тушмасидан
ҳали тилидан
Бажарилса ип сингари
узун чўзилмай.
Шу уй билан
яшади хуррам,
Она ўғил бўлиб
суҳбат қурмоққа
Вақт тополмади
«меҳнаткаш» ўғил.
Ўз ўғлига
рози бўлгин деб
Айта олмай
ўтди оламдан
Меҳрга зор-зор
бўлиб она.
Қандай мавқда
бўлмасин аммо.
Юрагида ардоқлаб она!

Давлатмурод САЪДУЛЛАЕВ.

САҲНАДА—ЭРТАК ҚАҲРАМОНЛАРИ

Самарқанд опера ва балет театри саҳнасида ака-ука Гриммларнинг «Бременлик музикачилар» машҳур эртагининг қувноқ қаҳрамонлари жонланди. Ижодий коллектив Г. Гладковнинг ана шу асари асосида яратган операсини кўрсатди. Катталар ва болалар қарсаклар билан кутиб олган спектаклда асосий ролларни саҳна усталари ҳамда ёш хонандалар ижро этдилар.

(ЎзТАГ).

Санъатнинг сеҳрли олами

ОПЕРА ЖАНРИ РАВНАҚИ

Театр спектаклини кўриш учун томошабин бир неча соат олдин тайёргарлик кўради. Спектаклда образ яратадиган у ёки бу актёрнинг маҳорати, нутқ санъати, саҳна ҳаракатлари томошабин кўз олдидан бир-бир ўтади. Умуман, театрга ташриф буюриш дақиқаларидан бошлаб инсон қалбида санъатнинг қандайдир сеҳрли олами билан боғлиқ бўлган ҳис-туйғулар кечади. Бу — санъатнинг буюк қудрати, мафтункорлиги ва мўъжиза эканлиги туфайлидир.

Алишер Навоий номидаги Давлат академик Катта опера ва балет театри биносига киришданоқ қандайдир сирли қасрга қадам қўйгандек ҳис этади одам ўзини... Ҳали спектакль бошланишига бир оз вақт бор. Оркестр «чуқурчаси»дан ҳар хил симфоник чолғу асбоблар (скрипка, гобой, фагот, труба ва бошқалар)ни созлаш садолари ва машқ оҳанглари таралЯпти. Чироқ нурлари аста хиралашди...

Ана... саҳна очилди. Ажойиб баҳор фаслини акс эттирувчи гўзал манзара. Хор ижрочилари ҳамнафаслик билан мустақил уч овозда Ватанни мадҳ этувчи қўшиқ айтишганда опера спектакли бошланди.

Опера нима? У ўзбек тилида қачон пайдо бўлган?

Мазкур опера сўзи ўзбек тилига Октябрь инқилобидан сўнг кириб келди. Маълумки, инқилобга қадар Ўзбекистон территориясида биронта ҳам профессионал театр мавжуд эмасди.

Совет ҳокимияти ўрнатилган йилларданоқ драматик театрлар ўз ижодини бошлаган бўлса, опера театри кейинроқ ташкил этилди. Ҳозирги кунда республикамизда ўзининг эллик баҳорини кўрган опера жанрига йўл, асосан куй, қўшиқ ва рақслар, шунингдек драматик спектакллар орқали очилди.

Опера — лотинча сўз бўлиб, маҳсулот, асар маъносини билдиради. Бугунги ҳаётимизда эса, мазкур сўз орқали музикали драматик асар жанри тушунилади. Музика санъатининг энг мураккаб турларидан ҳисобланган опера асари икки автор, яъни унинг адабий тексти—либретто сценарийси ёзувчи ва музика басталовчи композитор ҳамкорлигида яратилади. Либретто мазмуни мусиқий драматургия воситалари билан гавдалантирилади. Опера спектакли—вокал, чолғу музикаси, драматургия, тасвирий санъат, хореография, хор каби мустақил санъат жанрларини ўз ичида мужассамлаштирган йирик фундаментал мусиқий асардир. Вокал жанридан яккахон ашулачи, ансамбль ва хор турлари ишлатилса, чолғу музикаси бобидан асосан симфоник, қисман миллий халқ чолғу асбоблари музикаси қўлланилади. Шунингдек ҳар хил характер ва тезликда ижро этиладиган рақс саҳналари ва ўйинлар ҳам операнинг ўзига хос хусусиятидир. Аммо музика санъати операда бошқа санъат турлари орасида асосий ва етакчи ўрин тутади.

Мусиқий вокал номерлар —ария, ариозо, монолог, қўшиқ, каватина кабилар билан берилса, вокал ансамбллар—дуэт, терцет, квартет ҳамда квинтетлар орқали ўз аксини топади. Шунингдек хор саҳналари ва турли рақс номерлари классик ёки миллий характерли ўйинлар ҳам опера асаридан мустаҳкам ўрин олади. Санъатнинг алоҳида тури сифатида опера XVI аср охири ва XVII аср бошларида Италиянинг Флоренция ўлкасида вужудга келди. Композитор Я. Пери ижодига мансуб «Дафна» операси минг беш юз тўқсон саккизинчи йилда ва «Эвридика» минг олти юзинчи йилда саҳналаштирилган илк асарлардандир. Бу даврда яшаб ижод этган композиторлардан К. Монтеверди, Ж. Люлли ҳамда Неаполь опера мактаби композиторлари сермаҳсул ижоди опера жанрининг XVI асрда ривожланишига муҳим ҳисса қўшди. Кейинчалик опера бошқа мамлакатларда ҳам шуҳрат қозона бошлади. Жамиятнинг тарихий тараққиёти давомида стук композиторлар опера жанрининг турли кўринишларини яратдилар. Жумладан, эпик-қаҳрамонли, тарихий, лирик, афсонавий, драматик ва сатирик опералар яратилди. Италия операси серия яъни жиддий опера деб ном олди. Француз операси эса, гранд опера, бошқача қилиб айтганда катта опера, ўз навбатида немис ва австрияликларнинг ҳажвий ва лирик опералари зингшпиль сифатида танилди. XIX аср охирида қишлоқ турмуши воқеаларини акс эттирувчи ҳаётий драмалар асосида яратилган опералар пайдо бўла бошлади. Бундай операнинг илк намунаси 1890 йилда ёзилган бўлиб композитор П. Масканьи қалами билан «Қишлоқча номус» деб ном олган эди.

Опера мустақил жанр сифатида Россияда XVIII асрнинг иккинчи ярмида вужудга келди. Рус классик операсининг равнақи рус миллий музика мактабининг тараққиёти билан боғлиқ. Рус операси санъатига ўзининг баркамол ижоди билан М. И. Глинка (1804—1857) асос солди.

Рус опера асарлари ичида М. И. Глинка яратган «Иван Сусанин», «Руслан ва Людмила», А. Доргомижский қаламига мансуб «Сув париси» («Русалка»), М. Мусоргский ижодидан «Борис Годунов», А. Бородин ижодидан «Князь Игорь» ва бошқа опералар ўзининг халқчиллиги ва композиторлик тилининг равонлиги билан Италия, Франция, Англия, Америка, Япония, Испания, Германия ва бошқа мамлакатларнинг барчасида санъат мухлисларининг олқишларига сазовор бўлди.

Улуғ Октябрь революциясидан сўнг совет республикаларида миллий опера санъати ривожланиши учун барча имкониятлар яратилди. Тарихий қаҳрамонларни мадҳ этувчи ва замонавий социал ўзгаришлар мавзуидаги опералар ёзилди ва саҳналаштирилди. Жумладан, К. Данькевич, И. Дзержинский, Н. Жиганов, Д. Кабалевский, С. Прокофьев, Э. Капп, Г. Майборода, В. Мурадели ва бошқа кўпгина совет композиторларининг опера жанридаги ижоди эътиборга моликдир. Шунингдек, Р. Глиэр, А. Спендиаров, Е. Брусиловский, В. Власов каби авторларнинг халқ достонлари сюжетлари асосида ёзилган асарлари ҳам миллий опера санъати ривожида муҳим бир босқич бўлди.

Ўзбекистонда опера жанри ўзбек музикали драма жанри асосида, рус ва чет эл классик операсининг таъсирида юзага келди. Бундан қирқ икки йил аввал, 1939 йилда композиторлардан С. Василенко ва М. Ашрафий ижодий ҳамкорлигида биринчи ўзбек совет операси «Бўрон» яратилди ва саҳналаштирилди. Р. Глиэр ва Т. Содиқовларнинг минг тўққиз юз қирқинчи йилда биргаликда ижод қилган «Лайли ва Мажнун», ҳамда тўққиз йил ўтгач, шу авторларнинг яна бир асари «Гулсара» опералари муваффақиятли саҳналаштирилди. А. Козловский «Улуғбек» операсини 1942 йилда ёзиб тугатди ва тингловчилар ҳукмига тақдим этди. Кейинги йилларда Ўзбекистон композиторларининг тарихий, афсонавий-романтик, лирик ва замонавий мавзулардаги опералари яратилгани ўзбек совет опера санъатининг янги зафар қучганидан яна бир нишонадир.

Композиторлардан М. Ашрафийнинг «Дилором», «Шоир қалби», Ҳ. Раҳимовнинг «Зафар», С. Бобоевнинг «Ҳамза» «Ерилтош», Р. Ҳамроевнинг «Зулматдан зиё», «Номаълум киши», С. Юдаковнинг «Майсаранинг иши», И. Акбаровнинг «Суғд элининг қоплони», Н. Зокировнинг «Дуэл», «Жамила», У. Мусаевнинг «Мангулик», С. Вареласнинг «Оловуддининг сеҳрли лампаси», Т. Жалилов ва Б. Бровциннинг «Муҳаббат ҳақида қисса» каби кўпгина сермазмун асарлари ўзбек опера санъати ривожида муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Самарқанд Давлат опера ва балет театри коллективи ёш истеъдодли композитор Р. Абдуллаевнинг «Садоқат» операсини(либретто муаллифи шоир Омон Матжон) зўр муваффақият билан томошабинлар ҳукмига ҳавола этди. Бугунги кунда «Садоқат» энг кенжа опера асарларидан биридир.

Ўзбек опера санъати улкан муваффақиятларга эришди, эл эътиборини қозонди. Биринчи ўзбек болалар операси «Ерилтош» ўсиб келаётган ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашда тутган муҳим ўрни учун Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотига сазовор бўлган. Шунингдек, «Зулматдан зиё» операсининг халқимизни революцион анъаналар руҳида тарбиялашда ҳамда опера санъатини ривожлантиришдаги аҳамияти учун асар муаллифларига Ҳамза номли Ўзбекистон Давлат мукофоти лауреати унвони берилди.

«Майсаранинг иши» операси мамлакатимиздаги шаҳарларда опера театрлари репертуаридан мустаҳкам ўрин олибгина қолмай, хорижий мамлактларда, жумладан Франция ва Польша халқларининг қизғин олқишига муяссар бўлди. Бу эса, ўзбек совет санъатининг йирик ва мураккаб опера жанри қисқа тарихий муддат ичида дунё миқёсида обрў-эътибор қозонганлигининг ёрқин далилидир.

Ижодкор халқимизнинг қудрати, истеъдоди республикамиз саноат, фан, халқ хўжалиги ва маданият соҳасида эришаётган ютуқларида ўз аксини топмоқда.

Рустам НЕЪМАТОВ,
Тошкент Давлат маданият институти доценти.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

ШУҲРАТ

Муҳаббат ва нафрат

Муҳаббатнинг кўзи қуёшли,
Эритади оламни бир хил.
Нафратнинг-чи, юраги ғашли,
Инсофи йўқ ва ўзи бахил!

Муҳаббатнинг йўли жуда кенг,
Муродига етади киши.
Ҳамма учун бағри иссиқ, тенг.
Лочин сифат бўлади қуши!

Нафратнинг-чи, қаҳри қаттиқдир,
Шафқат нима билмайди сира.
Қилар иши ҳаддан ортиқдир,
Қилар доим таъбингни хира!

Ўрни бордир лекин унинг ҳам,
Қаҳр-нафратсиз яшамас киши.
Ёвуз душман солганда алам
Жуда зарур нафратнинг иши!

Муҳаббат бор ёниқ тилакда,
Муҳаббатсиз яшамас юрак!
Муҳаббатинг ёнган юракда
Нафратинг ҳам бўлмоғи керак!!

Тавба дегил

Мен биламан ақлинг баркамол,
Ақлинг билан ҳар ишинг маъқул!
Ақлинг билан топдинг обрў, мол,
Севги деса куласан нуқул!

Севги деса, бу — эртак дейсан,
Ошиқ деса боқасан ҳайрон.
Бекорчига бир эрмак дейсан,
Ишонмайсан куйганига жон!

Ишонмайсан севги олами
Бошқа олам, бетасвир деса.
Муқаддасдир севгининг ғами,
Чин севгининг асли сир деса!

Тавба дегил, бир куни келиб,
Ошиқ бўлиб қолмагин ўзинг.
Тонг саҳардан гулзорда елиб,
Гуллар танлаб қолмасин кўзинг!

Севги ахир ҳусн танламас,
Ақл билан кўпда иши йўқ.
Анкеталар тўлдирган эмас,
Соф севгининг баҳор, қиши йўқ.

Ошиқларда қалб бўлар улкан,
Ишқи билан яшар беармон.
Ишқи билан йиғлаган, кулган,
У бир томон, жаҳон бир томон!

Азиз дўстим, севмоқ, севилмоқ,
Ақл эмас, юракнинг иши.
Севганларнинг тақдирига боқ,
Маслаҳатга чақирмас киши!!

Майли сен олов бўл...

Майли сен олов бўл, ёндир беаёв,
Ва лекин кул қилиб совурмасанг бас.
Узоқдан бўлса ҳам кўрсатса биров,
«Ёниши қанчалик гўзал!» десанг бас!
Майли сен дарё бўл, қайрилмасдан оқ,
Тўлқиннинг қалбини тарк этмаса бас.
Майли бўл довонда ёнган бир чироқ,
Сен сари интилмоқ мендаги ҳавас.
Мен сени севаман, майли севма сен,
Ва лекин умрбод орзум бўлиб қол!
Ишқингни қалбимдан ҳеч ким ювмасин,
Ҳеч кимга боқмаган кўзим бўлиб қол.
Ҳеч кимга айтмаган сўзим бўлиб қол.
Ёшликда адашган изим бўлиб қол!

Сен йўлдан адашган эмишсан...

Сен йўлдан адашиб қолган эмишсан,
Ножўя кишилар бўлибди ҳамроҳ.
Уларни пайпаслаб «дўстим!» демишсан,
Бунчалик бўлмагин, эй дўстим, гумроҳ!
Мен сени ўзимдек биламан яхши,
Ҳаттоки оғзингда нечта тишинг бор!
Дўст учун аёндир дўстнинг боқиши,
Нимадан мамнунсан, нимадан безор!
Эртаги гапингни биламан бугун!
Ҳа, сени қайтармоқ келар қўлимдан.
Минг афсус ёнингда эмасман лекин,
Маслаҳат берардим ёниб дилимдан!
Афсуски, мен ҳалоқ бўлганман жангда,
Устимга тупроқни тортгансан ўзинг!
Наҳотки ёдингдан чиқди, ўшанда
Кўзингда ёш билан айтган ҳар сўзинг!
Сен мени безовта қилдинг қабримдан,
Яхшилар сўзига, дўстим, қулоқ сол.
Мен сени ардоқлаб тирик қалбимда,
Ҳамиша тилайман сенга бахт, иқбол!!

ҚАДР

(ҲИКОЯ)

Нозимахон бугун эрта уйғонди. Одатда ҳар куни кенг ёнма-ён қўйилган икки каравот устида ётганда ўзининг ҳаёти ҳақида фикр юритади. Гоҳида ёлғиз фарзанди онасининг ёнида ўсаётгани учун, икки хоналик шинам уйда яшаб юрганидан фахрланади. Гоҳида ёлғизлик билан умри ўтаётганига ачиниб, кўзига ёш келган дамлари ҳам бўлади унинг. Ўшанда у базўр кийинади, ёмон кайфият билан йўлга тушади.

Бугун аксинча, ўзида йўқ хурсанд. Фабрикага сифат комиссияси келар экан. Катта мажлис бўлар эмиш. Сифат комиссиясининг раиси Дамир Салимович билану бир пайтлар бирга ишлаган. Яхши танийди, жуда яхши танийди. Кеча цехда ўтказилган йиғилишда эса Нозимани роса танқид қилишганди. Кейинги пайтда сифатсиз маҳсулот топшираётгани, шу туфайли цех орқада қолаётганини гапириб, изза қилишди.

Бугун бўлса у Дамир Салимовичга рўбарў келиб, бир имо қилиб қўйса, унинг номини фабрикада мақтаб кетиши мумкин. Ҳеч бўлмаганда пайтини пойлаб у билан кўпчилик олдида бир гаплашиб олса, танқид қилганлар кўриб ҳанг-манг бўлиб қолишади.

Нозима қайта-қайта ойнага қарар, ҳали сочини тузатар, ҳали юзига упа сурарди. Эшикни қулфлаган жойида атир сепмагани эсига тушди. Уйига кириб атирлар орасидан «Сигнатюр»ни топди. Дамир Салимович шуни ёқтирарди бир пайтлар...

У автобусга чиқиши билан рўпарада ўтирган баланд бўйли кишига кўзи тушди-ю, яна Дамир Салимовични эслади...

Унинг ҳузурига иш сўраб келганда эри билан аҳил яшарди. Биринчи келган куниёқ уни яхши қарши олишди. Вақтинча секретарь қилиб тайинлашди. Эҳтимол буни Дамир Салимовичнинг ўзи хоҳлагандир, Нозимахоннинг ҳусни тез орада шов-шув бўлиб кетди. Тўғридан-тўғри ўзига айтишарди «бунча гўзалсиз» деб. Дамир Салимович ҳам тез-тез ҳузурига чақирар, топшириқлар берарди. Ишхонада бунчалик иззат-ҳурматда бўлган Нозимахон уйига келганида эрининг тўғри гапларини ҳам кўтаролмай қолди. Назарида шунчалик гўзаллигини эри қадрламаётганга ўхшарди. Арзимаган нарсалардан жанжал чиқаришга уринар, эридан ҳар гапда «гўзалсиз» деб ардоқлашини талаб қиларди. Тортишувлар жанжаллашишлар уларни ажралишга олиб келди. Нозимахон кўзи ёригач, тўғри онасининг уйига кетди. Эри эшигига бош уриб, Нозимани бу йўлдан қайтаришга уринди. Неча марталаб ишхонага борди. Аммо Нозима ярашгиси келмас, лекин гоҳида ўйлаб ажралиш сабабини ҳам тополмасди.

Отпускадан қайтгач, Нозимани машинисткаларга бошлиқ қилиб қўйишди. Шароитини ҳисобга олиб икки хоналик уй беришди. Дамир Салимовичнинг кўмаги билан навбат ҳам тез келди. Янги ишга кўникиш бироз қийин бўлди. Бир-икки мажлисда уни «кеч келади, иш қилмайди» деб танқид қилишди, бироқ Дамир Салимович дарров ҳимояга олган бўлди.

Лекин Дамир Салимович бошқа ишга ўтиши билан Нозимахоннинг иши орқага кетди. Танқиддан боши чиқмай қолди. Мукофот ҳам кам тегадиган бўлди. Кўплар билан нари-берига бориб охири ишдан бўшади. Анча вақтгача иш қидириб, кейин фабрикага келди. Бу орада Дамир Салимович бошқа областга ишга ўтди. Одамийлик юзасидан бир-икки телефонлашиб юрди. Кейинчалик ўзи билан ўзи бўлиб кетди. Бунга ҳам ўн йил бўлди чоғи. Дамир Салимовичнинг марказга қайтиб келгани, сифат комиссиясида ишлаётгани яқинда қулоғига чалиниб қолганди.

Хаёл билан бўлиб у фабрикага етиб келганини ҳам билмай қолди. Уй ўйласанг вақт тез ўтаркан. Ҳар куни вақт ўтиши жуда қийин бўларди. Бугун бирпасда иш куни тугади. Ҳамма мажлисга шошилди. Нозимахон ташқарига чиқди. Фабрика ҳовлисида юрган бир тўда одамлар орасидан Дамир Салимовични қидирди. Ўша томонга шошилиб, у билан сўзлашишга уринди. Лекин Дамир Салимович уни кўрди-ю, кўрмасликка олиб ўтиб кетди. Нозимахон залга кириб биринчи қаторга ўтирди атайлаб.

Ана фабрика директори, Дамир Салимович, яна бирнеча одам ўтиришди юқорига. Нозимахон кўзини Дамир Салимовичдан узмас, унинг назарига тушишга уринарди. Дамир Салимович эса кўриб дарров нигоҳини олиб қочарди.

— Наҳотки танимаётган бўлса,— Нозимахоннинг кўнгли ғашланди. Ниҳоят Дамир Салимовичга сўз берилди. У фабрика планни бажармай қолаётгани, топшираётган маҳсулотнинг кўпи сифатсиз эканини қаттиқ танқид қилди. Қолоқ ишчилар қаторида Нозимахоннинг номини ҳам санаб ўтди. Цех бошлиғи ҳам роса уни танқид қила туриб, ўзини кўрсатиб гапирди. Юқорида ўтирганлар ялт этиб бирданига Нозимахонга қарашди. Шунда ҳам у Дамир Салимовичдан кўзини узмади. Қизиқ, нега танимайди?

Мажлис тугагач, ташқарида яна рўбарў бўлди. Лекин Дамир Салимович бош қимирлатиб сўрашган бўлди-қўйди.

Нозимахон секин-секин одамлар орасида эшик томон юраркан, кўзларида ёш қалқиди. У ўз қадрига йиғларди. У Дамир Салимовичдан ўпкаланар, аммо кўнглининг бир чеккасида ўзини ҳам лаънатлар эди.

М. АБДУСАМАТОВА.

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА

СТУДЕНТЛАР ТАШАББУСИ

Шу кунларда барча олий ўқув юртларида СССРнинг 60 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш юзасидан қизғин тайёргарлик бормоқда. Студентлар юбилей шарафига ўз зиммаларига олган мажбуриятларида шонли санани ўқишда аъло баҳолар билан кутиб олишга аҳд қилишган.

Кеча тошкент Давлат университетининг маданият саройида меҳнат семестри якунларига бағишланган студентлар слёти бўлиб ўтди. Слётда студент қурилиш отрядлари сафида ва пахта теримида жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилган илғор факультетлар ва студентлар Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиғи, эсдалик нишонлари билан тақдирланишди.

Слётга Тюмень ва Сирдарёдан меҳмонлар ташриф буюрдилар.

Фалсафа-иқтисод факультетининг 2 курс студенти С. Жўраев, физика факультетининг 5 курс студенти С. Эрниёзова, 2 курс студенти Г. Ризаева, шарқ факультети 4 курс студенти В. Харченко ва бошқа илғор студентлар Фахрий ёрлиқ билан мукофотландилар. Студентлар слёт сўнггида концерт программасини томоша қилдилар. Кечада мингдан ортиқ студент қатнашди.

Студент-қурилиш отрядларининг фаолияти йилдан-йилга такомиллашмоқда ва кенгаймоқда. Улар ишида сифат жиҳатидан янги йўналишлар пайдо бўляпти. Ихтисослашган отрядлар сони тобора ортмоқда.

Университет студентлари йил давомида ибратли ишларни амалга оширдилар. Ёзда 2 мингдан ортиқ студент Тошкент области, Тюмень, Югославия, Чехословакия, ГДР шаҳарларида студент-қурилиш отрядлари сафида меҳнат қилдилар. Улар томонидан 4 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди.

Пахта йиғим-теримида Сирдарё, Жиззах ва Тошкент области далаларида университетнинг 7,5 минг студент-ўқитувчиси қатнашиб, 12 минг тонна «оқ олтин» териб бердилар.

Студентлар ҳозирги кунда барча меҳнаткашлар қатори СССР ташкил топган куннинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган мусобақага фаол қўшилдилар. Улар шу кунларда навбатдаги ўқув семестрига пухта тайёргарлик олиб бормоқдалар.

Д. ИКРОМОВА.

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

К. ҲУСАНОВ: Менга бир масалада консультация беришингизни илтимос қиламан. Автохўжаликка яқинда бошлиқ қилиб тайинландим. Шофёрни қайси ҳолларда касаба союз комитети розилигисиз ишдан бўшатиш мумкин?

Жавоб: Умуман олганда шофёрни касаба союз комитети билан келишган ҳолдагина ишдан бўшатиш мумкин. Шу билан бирга агар шофёр ўриндошлик йўли билан ишлаётган бўлса ёки озодликдан маҳрум этилса касаба союз комитети билан келишмасдан туриб ҳам бўшатиш мумкин. Шунингдек тез бажариладиган ишлар юзасидан меҳнат шартномаси тузаган, вақтинча мавсумий ишларда меҳнат қилаётган шофёрларни ҳам шартнома тугаши биланоқ касаба союз комитети розилигисиз бўшатиш мумкин. Синов даврида ўзини оқламаган шофёрга нисбатан ҳам шундай чора кўрилади.

* * *

Л. ПИРМУҲАМЕДОВА: Мен Куйбишев районидаги мактаблардан бирида ўқийман. Комсомол аъзосиман. Мени бир масала қизиқтиради. Комсомол билетини зарур бўлиб қолганда сақлаб туриш учун комсомол ташкилоти секретарига қолдириб кетиш мумкинми? Комсомол билетини йўқотиб қўйган тақдирда нима қилиш керак?

Жавоб: Фақат айрим ҳоллардагина комсомол билетини комсомол ташкилоти секретарида қолдириш мумкин. Комсомол аъзоси башарти комсомол ҳужжатини йўқотиб қўйса, бу ҳақда дарҳол комсомол ташкилоти секретарига, секретарь эса район комсомол комитетига маълум қилиши керак. Комсомол ҳужжатини йўқотганлик ҳақидаги масала бюрода ва комсомолларнинг умумий йиғилишида муҳокама қилиниб, йўқотиш тафсилоти аниқланади ва комсомол ташкилотининг тегишли қарори қабул қилинади. Район комсомол комитети комсомолнинг аризасини ва бошланғич ташкилотнинг қарорини муҳокама қилганидан кейин бу масала юзасидан узил-кесил қарор қабул қилади.

ТОШКЕНТ ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИ УНИВЕРСИТЕТИНИНГ ТИНГЛОВЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА

23 декабрь куни соат 17.00 да халқаро мавзуларда лекция ўқувчи лекторлар тайёрлаш факультетида «Ҳозирги халқаро аҳволнинг баъзи проблемалари тўғрисида» мавзуида ўзбек тилида лекция ўқилади.

Лектор — фан кандидати С. Х. Неъматов.

24 декабрь куни соат 16.00 да лекторлик маҳорати ва нотиқлик санъати факультетида «Ифодали нутқ воситалари» мавзуида лекция ўқилади.

Лектор — профессор Л. А. Хўжаева.

ПАССАЖИРЛАР ДИҚҚАТИГА

Шаҳар аҳолисига қулайлик яратиш мақсадида 1981 йил 20 декабрдан бошлаб Фурқат кўчаси бўйлаб Халқлар Дўстлиги майдонидан то Комсомол майдонигача 11 «э» ва 13-автобус маршрутларининг икки томонлама ҳаракати йўлга қўйилади. Ана шу маршрутлар учун «Халқлар Дўстлиги метро станцияси» бекати ташкил этилади.

Шаҳардаги барча турдаги пассажир транспорти ишини координациялаш ва ривожлантириш бошқармаси.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—(В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройи биносида) 21/XII да **Қўриқ.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА —21/XII да **Баланд дорга осилма,** 22/XII да **Гуноҳкор авлиё.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА—23/XII да **янги программа.** СОВЕТ ЦИРКИ УСТАЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

КИНО

21 ДЕКАБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«КОМСОМОЛ» — **Қозоғистон.**

«БИЗНИНГ ҚУРИЛИШ» — **Восток.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КЎЗИНГГА ҚАРА» — **Чайка** жуфт соатларда), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда).

«МАШАҚҚАТЛАР ОША ЮЛДУЗЛАРГА» —**Тинчлик** (18.30, 21.00).

«ХАЙРЛАШУВ МАЗУРКАСИ» — **Қозоғистон** (18, 21.00).

«ОТИШ ҲУҚУҚИ» — **Искра** (18, 20.00), **Ғ. Ғулом номли** (17. 20.00).

«КОМЕНДАНТЛИК СОАТИ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда).

22 ДЕКАБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«КОМСОМОЛ» — **Қозоғистон.**

«БИЗНИНГ ҚУРИЛИШ» — **Восток.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КЎЗИНГГА ҚАРА» — **Чайка** жуфт соатларда), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда).

«МАШАҚҚАТЛАР ОША ЮЛДУЗЛАРГА»— **Тинчлик** (12.30, 15.30, 18.30, 21.00).

«ХАЙРЛАШУВ МАЗУРКАСИ» — **Қозоғистон** (12, 15, 18, 21.00).

«ОТИШ ҲУҚУҚИ» — **Искра** (16, 18, 20.00), **Ғ. Ғулом номли** (14. 17, 20.00).

«КОМЕНДАНТЛИК СОАТИ» — **Лисунов номли** (тоқ соатлрда).

М. Қориёқубов номидаги ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

23, 24 ДЕКАБРЬ СОАТ 17.00 ДА,
1, 2 ЯНВАРЬ СОАТ 19.00 ДА

М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

«ЛАЗГИ» АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист

Олмахон ҲАЙИТОВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти.

ГУЛШОД ОТАБОЕВА

СОЛИСТЛАР:

ФАХРИДДИН УМАРОВ,
ГУЛЧЕҲРА ИСМОИЛОВА, ҲОЖИАКБАР ҲАМИДОВ,
ТАВАККАЛХОН ТУРСУНОВА, ҲАСАН ҚАРИМОВ,
ТОШТЕМИР ТОҲИРОВ,
МАСТУРА ФАЗЛИДДИНОВА.

Сатира, юмор ва интермедия ижрочиси Абдуфаттоҳ САИДОВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ
«ГЎЗАЛ» ансамблининг бадиий раҳбари— Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Олимхон ҲАЙИТОВА.
Музика раҳбари Туйғун ОТАБОЕВ.
Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 да сотилади.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

1—10 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ

СОАТ 11 ДА, 13, 15.00 ДА

ЯНГИ ЙИЛ АРЧАСИ

МУЛЬТФИЛЬМЛАРНИНГ ҚАҲРАМОНЛАРИ ҚОРБОБО ҲУЗУРИДА МЕҲМОНДА.

Марказий «Юбилей» спорт зали кассасида олдиндан билет сотиш ташкил этилган.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Кассалар ҳар куни соат 10.00 дан 19.00 гача ишлайди.

Справкалар олиш учун телефонлар: 46-03-12, 46-07-53.

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги қошидаги

104-шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юрти
1981—82 ўқув йилига

ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

8 синф маълумоти бўлганлар қуйидаги касблар бўйича уч йиллик ўқишга қабул қилинади: **контроль-ўлчов асбоблари ва автоматикаси ремонти бўйича слесарь. Эритиш асбоблари, кучланиш тармоқлари ва электр асбоб-ускуналари бўйича электромонтажчи; юқори вольтли электр узатиш линиялари монтажи ва ремонти бўйича электромонтёр, автомобиллар ремонти бўйича слесарь.**

Ўқувчилар 3 марта иссиқ овқат, кийим-кечак билан таъминланадилар, ишлаб чиқариш практикаси даврида пул билан мукофотланадилар.

Битириб чиқувчилар билим юртини тамомлаганларидан сўнг белгиланган формада диплом оладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ўқув юртларига юборилади.

Ўрта маълумоти бўлганлар ва Совет Армияси хизматидан қайтиб келганлар қуйидаги касблар бўйича

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Қозон агрегатлари бўйича машинист ёрдамчиси, қувур агрегатлари бўйича машинист ёрдамчиси, электр асбоб-ускуналарининг монтажчиси, электр пайвандловчи, иссиқлик билан ишловчи кучланиш асбоб-ускуналарининг ремонти бўйича слесарь, электромонтёрлар.

Машғулотлар — группалар тўлгандан кейин бошланади.

Ўқувчилар ўқиш даврида 30 сўм стипендия оладилар, ишлаб чиқариш практикаси даврида пул мукофотлари оладилар.

Билим юртини тамомлаганлар белгиланган формада аттестат оладилар.

Билим юртида ўқувчиларнинг яхши билим олишлари учун яхши жиҳозланган ўқув кабинетлари, спорт тўгараклари, бадиий тўгараклар мавжуддир.

Тошкент шаҳрида яшовчи ўқувчиларга махсус автобус хизмат кўрсатади.

Билим юртининг ётоқхонаси бор.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни тақдим этиш керак: директор номига ариза; маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, медицина справкаси (286-форма), турар жойидан справка 3x4 см. ҳажмли 3 дона фотосурат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, ҳарбий хизмат гувоҳномаси ёки ҳарбий билет

Бизнинг адрес 702169. Тошкент область, Орджоникидзе район, ТашГРЭС посёлкаси (152-Олой бозори — Қибрай автобуси ва 115-автобуснинг «ТошГРЭС» посёлкаси» бекати). Телефонлар: 62-12-16 62-12-51 қўшимча телефонлар: 6-12, 3-18.

ТРИКОТАЖ КИЙИМЛАРИ ҚУЛАЙ ВА ЧИРОЙЛИ

ЕНГИЛ, ИССИҚ БУ КИЙИМЛАР ҒИЖИМЛАНМАЙДИ, ЯХШИ ЮВИЛАДИ.

ГАРДЕРОБИНГИЗНИ ЯНГИ ТРИКОТАЖ БУЮМЛАРИ БИЛАН ТЎЛДИРИШИНГИЗ УЧУН

«ЧИЛОНЗОР» САВДО МАРКАЗИГА ТАКЛИФ ЭТАМИЗ

БУ ЕРДА 22-25 ДЕКАБРЬ КУНЛАРИ ТОШКЕНТ «МАЛИКА» ТРИКОТАЖ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

ТРИКОТАЖ БУЮМЛАРИНИНГ САВДО—КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

САВДО-КЎРГАЗМАСИДАН ҚУЙИДАГИЛАРНИ СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН:

СПОРТ КОСТЮМЛАРИ —жун аралашган ва тоза жунли толадан тайёрланган. Костюм —шим ва курткадан иборат, ранги—зангори ва қора, размерлари —44 —48. Баҳоси — 48 —80 сўм;

ЖЕМПЕРЛАР— жун аралашган ва жунли толадан тикилган, жигарранг. Размерлари 46—52. Баҳоси — 21—53 сўм;

СВИТЕРЛАР —жун аралашган ва тоза жунли толадан тикилган. Ранги —қора, қизил, оқ. Размерлари: 44—50. Баҳоси —21— 32 сўм;

ЖАКЕТЛАР— жун аралашган тола ва синтетик тола қўшилган матодан тикилган, хотин-қизларники. Ҳамёнлари, ёқаси, планкаси оқ чок билан безаклаиган. Размерлари —48—52. Баҳоси— 55—60 сўм;

ГАМАШЛАР— жун аралашган толадан тикилган. Ранги —жигарранг, зангори. Размерлари— 48—50. Баҳоси — 13 сўм 50 тийин.

КЎЙЛАКЛАР — жун аралашган толадан ёни қирқилган, белбоғли. Ёқаси — қотирмали. Енги манжетли. Размерлари —44—48. Баҳоси 69—74 сўм;

БЛУЗКАЛАР —полиэфир толаси қўшилган ип газламали. Ёқаси қайтармали. Енги чоқли, узун. Размерлари — 46—54. Баҳоси —13—17 сўм.

САВДО-КЎРГАЗМАСИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!
«ЧИЛОНЗОР» САВДО МАРКАЗИ.

ЯНГИ ЙИЛ ДАСТУРХОНИГА

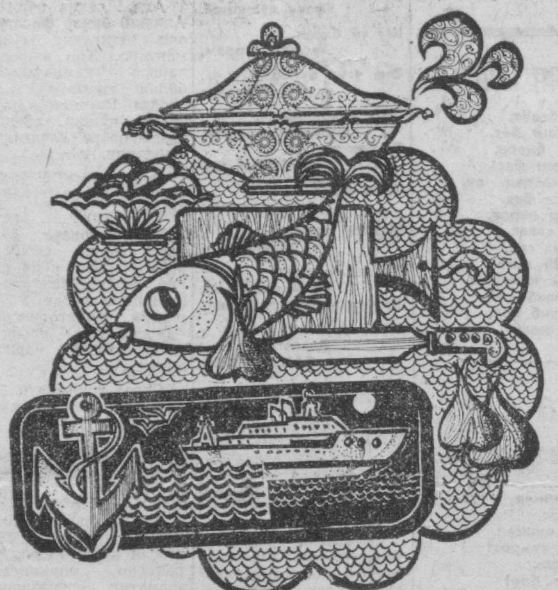

Балиқдан шўрва, шчи, балиқ шўрва, котлетлар, салатлар, гуруч солинган қийма гўштли кўпгина лаззатли ва ҳушхўр таомлар тайёрлаш мумкин. Бундай таомлар оддий кунларда ҳам, байрам кунлари ҳам дастурхонга енгил ва иссиқ таом тарзида тортилаверади. Тўйимли ва енгил ҳазм бўлади.

ПАЗАНДАЛАР ТАКЛИФ ҚИЛИШАДИ:

МАЙОНЕЗ БИЛАН ТАЙЁРЛАНГАН ДЎНГПЕШОНА

Тозаланган балиқни бўлаклаб тўғрайсиз. тузлаб, мурчлар, бир оз ўсимлик мойи суртилган товага қўясиз, устига майонез қуйиб, яхшигина меъёрига етгунча пиширасиз.

Тайёр бўлган таомни лаганга сузиб, устини ошкўклар билан безайсиз ва дастурхонга тортасиз. Балиқ таом учун ўткир томат қайласини тайёрлаш мумкин. Гарнирига картошка бўтқаси ва парраклаб қовурилган картошка тайёрлаш мумкин.

ПУДИНГ (тухумли балиқ таом)

Дўнгпешона балиғини суягидан ажратиб олиб тилишланган гўштини сут ва оқ нон билан аралаштириб гўшт қиймалагичдан ўтказасиз. Унга тухумнинг сариғини, туз, янчилган мурч, қаймоқ солиб яхшилаб қорасиз. Ҳосил бўлган масаллиққа кўпиртирилган тухум оқини аралаштирасиз. Масаллиқни олдиндан ёғ суртиб қўйилган қолипга соласиз, қолипни эса сувли идишга қўйиб, устини қопқоқ билан беркитасиз ва (қасқонда манти каби) 35 — 40 минут қайнатиб пиширасиз.

Тайёр таомни қолипдан олиб лаганда қўясиз, бўлакларга қирқиб дастурхонга тортасиз, устига ёғ ёки томат қайласи қуйсангиз бўлади.

ДЎНГПЕШОНА БАЛИҒИНИ ФРУНЗЕ РАЙПИШЧЕТОРГИ МАГАЗИНЛАРИДАН СОТИБ ОЛИШ МУМКИН:

1 — Артиллерия кўчаси, Марказий бозор.
25 — Янги Полторацкий кўчаси, 38-уй.
9 — Абдуллаев кўчаси, 13-уй.
10 — Муқимий кўчаси, 42-уй.
16—Ш. Руставели кўчаси, 71-уй.
24 — Ивлиев кўчаси, 2-уй.
27 — Первомайский бозори.
28 — Ш. Руставели кўчаси, 140-уй.

ФРУНЗЕ РАЙПИШЧЕТОРГИ.

АВТОМОБИЛЬ ҲАВАСКОРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ҚИШ ТАРАДДУДИ

Ҳароратнинг пасайиб кетиши, намгарчиликнинг ошиши автомобиль ҳаваскорларига қатор юмушларни олиб келди. Сиз қишни «ғилдиракларда» ўтказишга тайёрмисиз? Агар автомобилни қишга тайёрлашингизда машаққатлар туғилаётган бўлса,

«УЗБИТХИМПЛАСТ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ

1-ФИРМА МАГАЗИНИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

Бу ерда сотувга қўйилган пасталар ва суюқликлар, эмульсия ва аэрозоллар мақсади, қадоқланиши, таъсирчанлик принципи бўйича ҳар хил бўлишига қарамай, уларнинг ҳаммаси автомобилни қишда яхши сақлаш ва ишлатишга қаратилган. Агарда сиз қуриб қолган деталлар учун мўлжалланган авто-суюқликдан фойдалансангиз мотор нам ҳавода бир айланишдаёқ ишлаб кетади. Бу суюқлик ўт олиш системасидаги деталларнинг сиртига намни юқтирмайди, двигателни занглашдан ҳимоя қилади, автомобиль сиртида ёрилган жойларни бириктиради.

Юқори намгарчилик шароитида автомобиль деталларига махсус препаратлар суркаб турилса занглашнинг олди олинади.

«АВТО-КОНСЕРВАНТ» занглашга қарши ишлатиладиган суюқ восита. Автомобиль доимо атмосфера таъсирида бўлса, иситилмайдиган бинода ёки усти очиқ майдонда сақланса ҳам унинг кузовини занглашдан сақлайди.

«АВТО-СМАЗКА ВТВ-1» аэрозоли ёрдамида қўл етмайдиган деталларни ҳам консервация қилиш мумкин. У аккумулятор батареясининг клеммаларини очишдан, қулфларнинг (—40 даража совуққача) музлаб қолишдан ҳимоя қилади ва мулойимлаштиради.

Тиниқ ойна—ташқарини яхши кўриш, йўлларни аниқ тасаввур этиш, ҳаракат хавфсизлиги гаровидир.

АНТИЗАПОТЕВАТЕЛЬ-1 — кўчада ҳар қандай температурада машина ойналарини ялтироқ ва тиниқ қилишда ёрдам беради.

Магазин ходимлари автомобиль ҳаваскорлари диққатига қуйидагиларни тавсия этишади:

«ЗИМНИЯ» АВТО-ТОЗАЛАГИЧ — лак-бўёқли қопламалар ва манзарали деталларни ифлосланишдан тозалаш учун сувсиз ишлатилади;

АВТО-ЭМУЛЬСИЯ — лак-бўёқли қопламалардаги доғларни кетказиш ва ялтироқлигини сақлаш учун;

АВТО-ШАМПУНЬ — ювилган кузовни тез қуритиш учун;

ДВИГАТЕЛНИ АВТОТОЗАЛАГИЧ — автомобиллар, мотоцикллар, катерлар двигатели ва агрегатларидаги доғларни сувсиз тозалаш учун;

ОЙНАЛАРНИ АВТО-ТОЗАЛАГИЧ—мўътадил ва паст температура пайтида(—27 даража совуққача) олдинги, ён, орқа ойналар ва автомобиль кузовини тозалаш учун;

ЎРИНДИҚНИ АВТО-ТОЗАЛАГИЧ — пластмасса ва чарм ўрнини босадиган материаллардан қопланган буюмларни тозалаш учун.

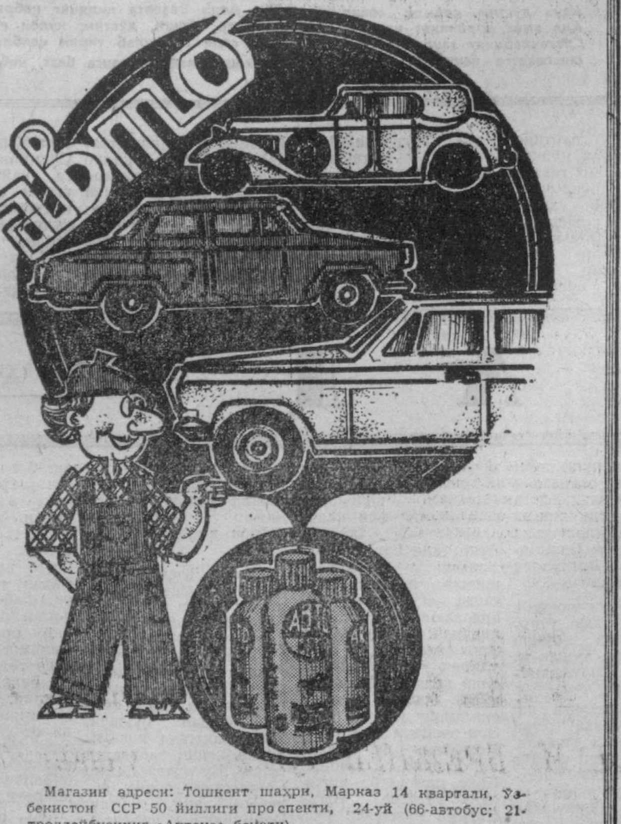

Магазин адреси: Тошкент шаҳри, Марказ 14 квартали, Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспекти, 24-уй (66-автобус; 21-троллейбуснинг «Аптека» бекати).

Магазин соат 10.00 дан ва 19.00 гача ишлайди.

Танаффус—14.00 дан 15.00 гача.

Якшанба—дам олиш куни.

БОҒДОРЧИЛИК ВА ПОЛИЗЧИЛИК ҲАВАСКОРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«УЗБИТХИМПЛАСТ»НИНГ 1-ФИРМА МАГАЗИНИДА ПОЛИЭТИЛЕНЛИ КАНИСТРЛАР, ТЕПЛИЦАЛАР БОР. УЛАРНИ НАҚД ПУЛГА ВА ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН СОТИБ ОЛИШ МУМКИН.

«УЗБИТХИМПЛАСТ».

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

ДУШАНБА — 21 ДЕКАБРЬ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.00 «Известия» газетасининг соврини учун хоккей бўйича Халқаро турнир. 3-ўрин учун матч. В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Спорт саройидан олиб кўрсатилади. 20.15 Харьков филармонияси симфоник оркестрининг концерти. 20.40 Н. Некрасов. Турли тилларда ёзилган шеърлар. 21.30 «Время». 22.00 «Известия» газетасининг соврини учун хоккей бўйича Халқаро турнир. 1-ўрин учун матч. В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Спорт саройидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.20) — «Дунё воқеалари».

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Ўсмирлар цирки». Фильм концерт. 18.30 «Ўсмир ва қонун». 19.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ватанпарвар». 19.30 «Ахборот» (рус). 19.45 «Қайноқ муз». Телефильм. 20.00 «Тошкент шаҳрининг Октябрь райони ўн биринчи беш йилликда» (рус). 20.30 «Ахборот». 20.50 «Музика истиқболи эгалари». М. Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваторияси торли факультет студентлари ижро этади. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Ғалабангиз билан, дўстлар!» Тожикистон пахтакорларининг улкан меҳнат ғалабасига бағишланган программа. 23.30 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги. 23.45 Кўрсатувлар программаси.

СЕШАНБА — 22 ДЕКАБРЬ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.05 «Актив зона». Телевизион бадиий фильм 1 ва 2-сериялар. 12.20 «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». 12.50 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.15 Энергетиклар кунига. «Келажак сари одимлар». Телевизион ҳужжатли фильм. 16.05 СССР Давлат академик симфоник оркестри, Москва камер хори ижросида совет композиторларининг асарлари. 16.50 «Телестадион». 17.15 Кичик созандалар. 17.45 «Ёшлар адреслари».

18.45 «КПСС XXVI съезди қарорлари—ҳаётга!» Красноярск оғир экскаваторлар заводи қурилишида пудратчи туташ бригадалар методини жорий этиш ҳақида. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Бугун—энергетиклар куни». СССР энергетика ва электрлаштириш министри П. С. Непорожний билан суҳбат. 19.45 А. Корелли. 5 — «Кончерто гроссо». 19.55 «Экранда — кинокомедия». «Чўчқабоқар қиз ва чўпон». 21.30 «Время». 22.05 Энергетиклар кунига бағишланган концерт. 22.50 «Дунё воқеалари». 23.05 Оғир атлетика бўйича СССР кубоги ва чемпионати.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 Адабиёт. В. Маяковскийнинг новаторлиги (рус). 12.00 «Шаҳримиз ҳақида қисса». Телефильм. 12.30 Ўзбек адабиёти. К. Яшин — драматург. 13.00 «Тиниб-тинчимас характер». «Камишовалик аёллар», «Христина бувининг кашталари», «Вильма». «Совет хотин-қизлари» туркумида телефильмлар.

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Сепкилвой — изқувар». Мультфильм. 18.10 Мактаб ўқувчилари учун «Камалак». 18.40 «Электр океани». Ҳужжатли фильм. 19.00 «Бугун — Энергетиклар куни». 19.30 «Ахборот» (рус). 19.45 «Илҳом». Ижодкор ёшлар телевизион клуби. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Х. Қодирова куйлайди». Фильм-концерт. 21.20 «Мисгар» телефильм. 21.30 Москва «Время». 22.05 «Чорвачилик — зарбдор фронт». Бухоро область чорвадорларининг тажрибаси ҳақида. 22.20 «Изотоп» кафеси». Бадиий фильм. (рус). 23.45 Кўрсатувлар программаси.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Ўқитувчи экрани». Юқори синфларда шеърият дарслари. 18.40 «Ҳайрли ишлар қирғоғи». Телефильм. 19.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 20.00 Янгиликлар. 20.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Касбим — фахрим». 20.45 «Сулак каскади». Телефильм. 21.00 Адабиёт Садриддин Айний— буюк совет ёзувчиси. 21.30 МТ IV.

Тошкент Давлат педагогика институти ректорати, партия комитети ва маҳаллий комитети умумий тилшунослик кафедраси мудири профессор А. Шерматовга опаси

Сафия ШЕРМАТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«УзНИПИреставрация» институти коллективи архитектура устахонаси раҳбари И. Х. Усмонхўжаевга онаси

Жўрахон ОТАХУЖАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41 ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат, —33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-63-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83, совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот—33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими —33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

21 ДЕКАБРЬ, 1981 й.

Р—03377. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. В—2199. ИНДЕКС 64690